

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.2.2025 r.
COM(2025) 81 final

2025/0045 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca dyrektywy 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760
w odniesieniu do niektórych wymogów dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw
w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektórych wymogów w zakresie należytej
staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2025) 80 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Kontekst ogólny i cele

W sprawozdaniu na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności Mario Draghi podkreślił, że Europa musi stworzyć otoczenie regulacyjne ułatwiające konkurencyjność i odporność, zwracając przy tym uwagę na obciążenia i koszty przestrzegania przepisów wynikające z dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) i dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)¹. W deklaracji budapeszteńskiej w sprawie nowego ładu na rzecz europejskiej konkurencyjności szefowie państw i rządów UE wezwali do zainicjowania „procesu gruntownego upraszczania przepisów, aby zapewnić jasne, proste i inteligentne ramy regulacyjne dla przedsiębiorstw oraz radykalnie zmniejszyć obciążenia administracyjne, regulacyjne i sprawozdawcze, w szczególności dla MŚP”². Wezwali oni Komisję do przedstawienia w pierwszej połowie 2025 r. konkretnych propozycji dotyczących zredukowania wymogów sprawozdawczych o co najmniej 25 %.

W komunikacie w sprawie kompasu konkurencyjności dla UE Komisja potwierdziła, że zaproponuje pierwszy „pakiet zbiorczy w sprawie uproszczenia”, który obejmowałby daleko idące uproszczenie w dziedzinach sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego finansowania, należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz systematyki³. W komunikacie pt. „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania” Komisja przedstawiła program wdrażania i upraszczania, który zapewni szybką i odczuwalną poprawę sytuacji obywateli i przedsiębiorstw w praktyce, wymagając więcej niż stopniowego podejścia i podkreślając potrzebę odważnych działań, aby usprawnić i uprościć przepisy unijne, krajowe i regionalne⁴.

CSRD weszła w życie w dniu 5 stycznia 2023 r.⁵ Dyrektywa ta wzmocniła i zmodernizowała wymogi dotyczące sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju dzięki zmianom w dyrektywie o rachunkowości, dyrektywie w sprawie przejrzystości, dyrektywie w sprawie badania sprawozdań finansowych i rozporządzeniu w sprawie badania sprawozdań finansowych⁶. CSRD jest ważnym elementem Europejskiego Zielonego Ładu

¹ „The future of European competitiveness” [Sprawozdanie na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności], wrzesień 2024 r.

² Deklaracja budapeszteńska w sprawie nowego ładu na rzecz europejskiej konkurencyjności, 8 listopada 2024 r.

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Kompas konkurencyjności dla UE”, COM(2025) 30 final.

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania”, COM(2025) 47 final.

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. (dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju).

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. (dyrektywa o rachunkowości), dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. (dyrektywa w sprawie przejrzystości), dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. (dyrektywa w sprawie badania sprawozdań finansowych), rozporządzenie Parlamentu

i Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego⁷. Jej celem jest zapewnienie, aby inwestorzy dysponowali informacjami niezbędnymi im do zrozumienia ryzyka, na jakie narażone są spółki, w których dokonano inwestycji, oraz do zarządzania takim ryzykiem, wynikającym ze zmiany klimatu i innych kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju. Jest ona również ukierunkowana na zapewnienie inwestorom i innym zainteresowanym stronom potrzebnych im informacji na temat wpływu przedsiębiorstw na ludzi i środowisko. Tym samym przyczynia się ona do stabilności finansowej i integralności środowiskowej. Jest to niezbędny warunek przepływu zasobów finansowych do przedsiębiorstw, które dążą do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, zapewniający większą rozliczalność i przejrzystość wobec wszystkich zainteresowanych stron w odniesieniu do wyników przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

CSDDD weszła w życie w dniu 25 lipca 2024 r.⁸ Jej celem jest zapewnienie, aby przedsiębiorstwa działające na jednolitym rynku UE przyczyniały się do realizacji szerszych ambicji Unii Europejskiej w zakresie przejścia na zrównoważoną i neutralną dla klimatu gospodarkę, wprowadzając odpowiednie systemy sprawowania rządów i zarządzania oraz stosując odpowiednie środki mające na celu identyfikowanie niekorzystnych skutków dla praw człowieka i środowiska oraz zarządzanie im w ramach ich własnej działalności, działalności ich jednostek zależnych oraz ich globalnych łańcuchów wartości. Ponadto ma ona na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa przyjęły i wdrożyły plan transformacji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu.

Obecnie CSRD i CSDDD wdraża się w nowym i trudnym kontekście. Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie spowodowała wzrost cen energii dla przedsiębiorstw w UE. Napięcia handlowe rosną wraz z postępującą zmianą krajobrazu geopolitycznego. Odmienne podejście, jakie przyjęły niektóre inne główne jurysdykcje w odniesieniu do regulacji sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz ich należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju, budzi wątpliwości co do wpływu tych przepisów na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstw w UE. Zdolność Unii do zachowania i ochrony swoich wartości zależy między innymi od zdolności jej gospodarki do przystosowania się do niestabilnego i czasami wrogiego kontekstu geopolitycznego oraz konkurowania w takim kontekście.

Z tego powodu niniejszy wniosek zawiera przepisy mające na celu uproszczenie i usprawnienie ram regulacyjnych w celu zmniejszenia obciążenia przedsiębiorstw wynikającego z CSRD i CSDDD bez podważania celów polityki określonych w obu aktach prawnych oraz w celu zapewnienia bardziej racjonalnej pod względem kosztów realizacji ogólnych ambicji Europejskiego Zielonego Ładu związanych z zieloną i sprawiedliwą transformacją.

Niniejszy wniosek obejmuje szereg istotnych uproszczeń i mechanizmów elastyczności, które mogą zachęcić przedsiębiorstwa do dobrowolnego stosowania sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i systematyki na większą skalę. Przedsiębiorstwa silnie ukierunkowane na zrównoważony rozwój mogłyby wykorzystać to jako element

Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. (rozporządzenie w sprawie badania sprawozdań finansowych).

⁷ Komunikat Komisji, „Europejski Zielony Ład”, COM(2019) 640 final, komunikat Komisji, „Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego”, COM(2018) 97 final.

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. (dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju).

wyróżniający, dzięki któremu mogłyby potencjalnie uzyskać przewagę w przyciąganiu inwestycji w swoją działalność. Przedsiębiorstwa w okresie transformacji mogą odnieść korzyści z dobrowolnej sprawozdawczości, ponieważ mogą zdecydować, w jaki sposób informować o swoich strategiach transformacji bez presji związanej z obowiązkowym ujawnianiem informacji, przy jednoczesnym przyciąganiu inwestycji.

Równolegle z niniejszym wnioskiem Komisja przedkłada odrębny wniosek ustawodawczy o odroczenie rozpoczęcia stosowania CSDDD oraz niektórych przepisów CSRD.

Szczególny kontekst i cele niniejszego wniosku w odniesieniu do CSRD

Obecnie CSRD ma mieć zastosowanie do dużych jednostek, MŚP, których papiery wartościowe są notowane na rynkach regulowanych UE, jednostek dominujących dużych grup, a także do emitentów należących do tych kategorii jednostek. Rozpoczęcie stosowania wymogów sprawozdawczych wprowadzonych przez CSRD ma charakter stopniowy w zależności od różnych kategorii jednostek. W ramach pierwszej fali duże jednostki interesu publicznego zatrudniające ponad 500 pracowników muszą po raz pierwszy sporządzić sprawozdanie w 2025 r. za rok obrotowy 2024⁹. W drugiej fali pozostałe duże jednostki muszą sporządzić sprawozdanie w 2026 r. za rok obrotowy 2025¹⁰. W ramach trzeciej fali MŚP, których papiery wartościowe są notowane na rynkach regulowanych UE, muszą sporządzić sprawozdanie w 2027 r. za rok obrotowy 2026, chociaż mają one możliwość rezygnacji ze sprawozdawczości za lata obrotowe 2026 i 2027¹¹. W czwartej fali niektóre jednostki z państw trzecich, które prowadzą działalność na terytorium Unii powyżej określonych progów, muszą złożyć sprawozdanie w 2029 r. za rok obrotowy 2028¹².

W CSRD zobowiązano jednostki objęte zakresem dyrektywy do przekazywania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zgodnie z obowiązkowymi europejskimi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju (ESRS) i zobowiązano Komisję do przyjęcia takich standardów w drodze aktów delegowanych. W lipcu 2023 r. Komisja przyjęła pierwszy zestaw standardów ESRS, które obejmują wszystkie sektory, co oznacza, że mają zastosowanie do wszystkich jednostek objętych zakresem stosowania niezależnie od sektora

⁹ Również jednostki interesu publicznego, które są jednostkami dominującymi dużej grupy zatrudniającej ponad 500 pracowników, na potrzeby skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. „Jednostki interesu publicznego” zdefiniowano w art. 2 pkt 1 dyrektywy o rachunkowości jako jednostki, które: a) są regulowane prawem państwa członkowskiego i których zbywalne papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE; b) są instytucjami kredytowymi; c) są zakładami ubezpieczeń; lub d) są wyznaczone przez państwa członkowskie jako jednostki interesu publicznego. „Duże jednostki” zdefiniowano w art. 3 ust. 4 dyrektywy o rachunkowości jako jednostki, które na dzień bilansowy przekraczają limity w przypadku co najmniej dwóch z trzech następujących kryteriów: a) suma bilansowa: 25 000 000 EUR; b) przychody netto ze sprzedaży: 50 000 000 EUR; c) średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym: 250.

¹⁰ Również pozostałe jednostki dominujące dużych grup na potrzeby skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

¹¹ Małe i niezłożone instytucje kredytowe oraz wewnętrzne zakłady ubezpieczeń i reasekuracji również są częścią trzeciej fali, chociaż mogą skorzystać z dodatkowej dwuletniej klauzuli *opt-out* tylko wtedy, gdy są MŚP notowanymi na rynku regulowanym.

¹² Zgodnie z art. 40a dyrektywy o rachunkowości, zmienionej przez CSRD, jednostka nieposiadająca siedziby w UE musi przekazywać informacje na temat zrównoważonego rozwoju na poziomie grupy, jeżeli a) uzyskuje w Unii przychody netto ze sprzedaży przekraczające 150 mln EUR oraz b) posiada w UE jednostkę zależną, która podlega wymogom sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju wprowadzonym przez CSRD, albo posiada unijny oddział uzyskujący przychody netto ze sprzedaży przekraczające 40 mln EUR. W takim przypadku obowiązek prawny publikacji sprawozdania spoczywa na unijnej jednostce zależnej lub unijnym oddziale.

gospodarki, w którym jednostka prowadzi działalność¹³. W CSRD zobowiązano również Komisję do przyjęcia sektorowych standardów sprawozdawczości, przy czym pierwszy zestaw takich standardów ma zostać przyjęty do czerwca 2026 r. W CSRD umożliwiono MŚP notowanym na rynku regulowanym sporządzanie sprawozdań z wykorzystaniem odrębnego i mniej rygorystycznego, proporcjonalnego zestawu standardów zamiast pełnego zestawu ESRS.

Na wniosek Komisji EFRAG przedłożyła standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania przez MŚP, które nie są objęte wymogami sprawozdawczymi (standard VSME)¹⁴. Celem standardu VSME jest zapewnienie MŚP prostego, powszechnie uznanego narzędzia, za pomocą którego mogą one przekazywać informacje na temat zrównoważonego rozwoju bankom, dużym przedsiębiorstwom i innym zainteresowanym stronom, które mogą wymagać takich informacji.

Inne ważne aspekty CSRD to przepisy dotyczące atestacji i sprawozdawczości w zakresie informacji z łańcucha wartości. Jednostki muszą publikować swoje informacje na temat zrównoważonego rozwoju wraz z opinią biegłego rewidenta lub, jeżeli państwa członkowskie na to zezwalają, niezależnego dostawcy usług atestacyjnych. Obecny wymóg dotyczy atestacji dającej ograniczoną pewność, a CSRD przewiduje, że w przyszłości, pod pewnymi warunkami, mógłby on stać się wymogiem dotyczącym atestacji dającej wystarczającą pewność¹⁵. W CSRD zobowiązano również Komisję do przyjęcia standardów atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju w drodze aktów delegowanych.

W CSRD zobowiązano jednostki do przekazywania informacji z łańcucha wartości w zakresie niezbędnym do zrozumienia skutków, ryzyka i możliwości związanych ze zrównoważonym rozwojem. W CSRD ustanowiono tzw. limit informacji z łańcucha wartości, który oznacza, że ESRS nie mogą zawierać wymogów sprawozdawczych, które wymagałyby od jednostek pozyskania od MŚP w ich łańcuchu wartości informacji wykraczających poza informacje ujawniane zgodnie z proporcjonalnym standardem dla MŚP notowanych na rynku regulowanym.

Niniejszy wniosek ma na celu zmniejszenie obciążeń sprawozdawczych i ograniczenie „skapywania” obowiązków na mniejsze przedsiębiorstwa. Po pierwsze, niniejszy wniosek ma na celu uproszczenie ram i zmniejszenie obciążeń w następujący sposób:

- liczba jednostek podlegających obowiązkowym wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju została zmniejszona

¹³ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2772 z dnia 31 lipca 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE w odniesieniu do standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

¹⁴ EFRAG była wcześniej nazywana Europejską Grupą Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej, ale jej oficjalną nazwą jest obecnie jedynie EFRAG. Jest to niezależny prywatny organ z udziałem wielu zainteresowanych stron, w większości finansowany przez UE.

¹⁵ Ilość pracy w przypadku usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność jest znacznie mniejsza niż w przypadku usługi atestacyjnej dającej wystarczającą pewność. Konkluzję z usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność zazwyczaj wyraża się w formie negatywnej, poprzez stwierdzenie, że dostawca usług atestacyjnych nie zidentyfikował żadnej kwestii, która pozwalałaby stwierdzić, że przedmiot został w istotny sposób zniekształcony. Konkluzja z usługi atestacyjnej dającej wystarczającą pewność jest zazwyczaj sformułowana w sposób pozytywny i prowadzi do wydania opinii na temat oceny kwestii w oparciu o wcześniej zdefiniowane kryteria.

o około 80 %, co oznaczałoby wyłączenie z zakresu stosowania dużych jednostek zatrudniających do 1 000 pracowników (tj. niektórych jednostek z drugiej fali i niektórych jednostek z pierwszej fali) oraz MŚP notowanych na rynku regulowanym (tj. wszystkich jednostek z trzeciej fali). Wymogi sprawozdawcze miałyby zastosowanie wyłącznie do dużych jednostek zatrudniających ponad 1 000 pracowników (tj. jednostek, które zatrudniają ponad 1 000 pracowników i których obrót przekracza 50 mln EUR albo których suma bilansowa przekracza 25 mln EUR). Ten zmieniony próg doprowadziłby do ściślejszego dostosowania CSRD do CSDDD¹⁶;

- w przypadku jednostek nieobjętych obowiązkowymi wymogami dotyczącymi sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju Komisja proponuje proporcjonalny standard do dobrowolnego zastosowania, który opierałby się na standardzie VSME opracowanym przez EFRAG. Zgodnie z niniejszym wnioskiem Komisja przyjęłaby ten standard do dobrowolnego stosowania jako akt delegowany. W tym czasie, aby zaspokoić potrzeby rynku, Komisja zamierza jak najszybciej wydać zalecenie w sprawie dobrowolnej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w oparciu o standard VSME opracowany przez EFRAG;
- limit informacji z łańcucha wartości zostałby rozszerzony i wzmocniony. Miałby on zastosowanie bezpośrednio do przedsiębiorstwa prowadzącego sprawozdawczość, zamiast stanowić jedynie ograniczenie tego, co można określić w ESRS. Zapewniłoby to ochronę wszystkim jednostkom zatrudniającym do 1 000 pracowników, a nie tylko MŚP, jak ma to miejsce obecnie. Limit ten zostałby określony w standardzie do dobrowolnego stosowania przyjętym przez Komisję w formie aktu delegowanego, opartym na standardzie VSME opracowanym przez EFRAG. Przyczyni się to do znacznego ograniczenia efektu „skapywania”;
- nie istniałyby żadne sektorowe standardy sprawozdawczości, co pozwoliłoby uniknąć wzrostu liczby wymaganych punktów danych, które jednostki powinny zgłaszać;
- zlikwidowana zostałaby możliwość przejścia od wymogu atestacji dającej ograniczoną pewność do wymogu atestacji dającej wystarczającą pewność. Zapewni to jasność co do tego, że w przyszłości nie dojdzie do wzrostu kosztów atestacji dla jednostek objętych zakresem;
- zamiast zobowiązania Komisji do przyjęcia standardów atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju do 2026 r. Komisja miałaby wydać ukierunkowane wytyczne dotyczące atestacji do 2026 r. Umożliwi to Komisji szybsze rozwiązywanie pojawiających się problemów w dziedzinie atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju, które mogą powodować niepotrzebne obciążenie dla jednostek podlegających wymogom sprawozdawczym;
- we wniosku wprowadza się system *opt-in*, w ramach którego duże jednostki zatrudniające ponad 1 000 pracowników oraz uzyskujące przychody netto ze sprzedaży nieprzekraczające 450 mln EUR, które twierdzą, że ich działalność jest

¹⁶ Ponadto, w celu zachowania spójności, w art. 40a dyrektywy o rachunkowości próg przychodów netto ze sprzedaży dla jednostki nieposiadającej siedziby w UE, która ma podlegać wymogom sprawozdawczym na poziomie grupy, zostałby podniesiony ze 150 mln EUR uzyskanych w Unii do 450 mln EUR. Dodatkowo w celu zachowania spójności próg dla unijnego oddziału na podstawie art. 40a zwiększa się z 40 mln EUR do 50 mln EUR, a próg dla unijnej jednostki zależnej jest ograniczony do dużych jednostek zdefiniowanych w dyrektywie o rachunkowości. Główne progi określone w CSDDD to 1 000 pracowników i obrót w wysokości 450 mln EUR.

zgodna lub częściowo zgodna z unijną systematyką dotyczącą zrównoważonego rozwoju, ujawniają swoje kluczowe wskaźniki wyników dotyczące obrotów i nakładów inwestycyjnych oraz mogą zdecydować się na ujawnienie swoich kluczowych wskaźników wyników dotyczących kosztów operacyjnych. Takie podejście *opt-in* całkowicie wyeliminuje koszty przestrzegania zasad sprawozdawczości zgodnie z systematyką w przypadku dużych jednostek zatrudniających ponad 1 000 pracowników oraz uzyskujących przychody netto ze sprzedaży nieprzekraczające 450 mln EUR, które nie twierdzą, że ich działalność jest związana z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie rozporządzenia w sprawie systematyki. Ponadto niniejszy wniosek zapewnia większą elastyczność, umożliwiając tym jednostkom składanie sprawozdań na temat działalności, która spełnia określone techniczne kryteria kwalifikacji w ramach systematyki bez konieczności spełnienia wszystkich tych kryteriów. Taka sprawozdawczość na temat częściowego dostosowania może sprzyjać stopniowej transformacji ekologicznej działalności w miarę upływu czasu, zgodnie z celem zwiększenia finansowania transformacji.

Po drugie, Komisja zamierza przyjąć akt delegowany w celu zmiany pierwszego zestawu ESRS. Aby szybko uprościć i usprawnić ESRS oraz zapewnić jednostkom jasność i pewność prawa, Komisja zamierza jak najszybciej, a najpóźniej sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszego wniosku, przyjąć niezbędny akt delegowany. Zmiana aktu delegowanego spowoduje znaczne zmniejszenie liczby obowiązkowych punktów danych ESRS przez (i) usunięcie punktów danych uznanych za najmniej istotne do celów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju o ogólnym przeznaczeniu, (ii) priorytetowe traktowanie ilościowych punktów danych względem tekstu opisowego oraz (iii) dalsze rozróżnienie między obowiązkowymi i dobrowolnymi punktami danych, bez podważania interoperacyjności z globalnymi standardami sprawozdawczości i bez uszczerbku dla oceny istotności każdej jednostki. Zmiana doprecyzuje przepisy, które uznaje się za niejasne. Poprawi ona spójność z innymi aktami prawnymi UE. Zapewni ona jaśniejsze instrukcje dotyczące stosowania zasady istotności w celu zapewnienia, aby jednostki zgłaszały jedynie istotne informacje, oraz w celu zmniejszenia ryzyka, że dostawcy usług atestacyjnych w sposób niezamierzony zachęcają jednostki do zgłaszania informacji, które nie są konieczne, lub przeznaczają nadmierne zasoby na proces oceny istotności. Zmiana uprości strukturę i prezentację standardów. Przyczyni się ona do dalszego zwiększenia już i tak bardzo wysokiego stopnia interoperacyjności z globalnymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Wprowadzi ona również wszelkie inne zmiany, które mogą zostać uznane za konieczne, biorąc pod uwagę doświadczenia z pierwszego zastosowania ESRS.

Po trzecie, odrębny wniosek przedstawiony przez Komisję równoległe z niniejszym wnioskiem odroczyłby o dwa lata rozpoczęcie stosowania wymogów sprawozdawczych w odniesieniu do drugiej fali (duże jednostki, które nie są jednostkami interesu publicznego i zatrudniają ponad 500 pracowników, a także duże jednostki zatrudniające mniej niż 500 pracowników¹⁷) i trzeciej fali (MŚP notowane na rynku regulowanym, małe i niezłożone instytucje kredytowe oraz wewnętrzne zakłady ubezpieczeń i reasekuracji). Celem odroczenia jest uniknięcie sytuacji, w której niektóre jednostki są zobowiązane do składania sprawozdań za rok obrotowy 2025 (druga fala) lub 2026 (trzecia fala), a następnie zostają zwolnione

¹⁷Również jednostki, które nie są jednostkami interesu publicznego i które są jednostką dominującą dużych grup zatrudniających ponad 500 pracowników, oraz jednostki dominujące dużych grup zatrudniających do 500 pracowników.

z tego wymogu. Taka sytuacja oznaczałaby, że jednostki, o których mowa, ponosiłyby niepotrzebne i możliwe do uniknięcia koszty.

Komisja zwraca się do współprawodawców o szybkie osiągnięcie porozumienia w sprawie proponowanego odroczenia, w szczególności o zapewnienie niezbędnej jasności prawa dla jednostek z drugiej fali, które są obecnie zobowiązane do sporządzenia sprawozdań po raz pierwszy w 2026 r. za rok obrotowy 2025.

Szczególny kontekst i cele niniejszego wniosku w odniesieniu do CSDDD

Zgodnie z obowiązującymi przepisami państwa członkowskie powinny transponować CSDDD do dnia 26 lipca 2026 r. Rozpoczęcie stosowania przewiduje się w trzech falach: od lipca 2027 r. przepisy zaczęłyby mieć zastosowanie wyłącznie do największych przedsiębiorstw unijnych, tj. przedsiębiorstw, które zatrudniają ponad 5 000 pracowników i które zgłaszają roczne przychody netto (w skali światowej) w wysokości ponad 1,5 mld EUR, a także do przedsiębiorstw z państw trzecich, które uzyskują przychody netto ze sprzedaży w UE w wysokości ponad 1,5 mld EUR. W drugiej fali przedsiębiorstwa unijne zatrudniające ponad 3 000 pracowników i uzyskujące przychody netto ze sprzedaży w wysokości ponad 900 mln EUR, a także przedsiębiorstwa z państw trzecich uzyskujące takie przychody netto ze sprzedaży w UE musiałyby przestrzegać nowych ram od lipca 2028 r. Wreszcie w lipcu 2029 r. wszystkie pozostałe przedsiębiorstwa objęte zakresem ogólnym musiałyby zacząć stosować dyrektywę (przepisy krajowe transponujące dyrektywę). Szacuje się, że od tego dnia CSDDD będzie miała zastosowanie do około 6 000 dużych przedsiębiorstw unijnych i około 900 przedsiębiorstw z państw trzecich. Zakres podmiotowy i stopniowe stosowanie uwzględniają fakt, że przedsiębiorstwa różnej wielkości mają różne zdolności do wdrożenia nowych obowiązkowych ram, i w ten sposób aspekty te stanowią kluczowy element w zapewnianiu proporcjonalnego podejścia.

Jeżeli chodzi o duże przedsiębiorstwa, w dyrektywie tej przyjęto podejście oparte na analizie ryzyka, które umożliwia tym przedsiębiorstwom priorytetowe zarządzanie tym skutkiem, których wystąpienie jest najbardziej prawdopodobne lub które są najbardziej dotkliwe. Ponadto w dyrektywie tej zobowiązano przedsiębiorstwo do zastosowania „odpowiednich środków”, które są dla niego racjonalnie dostępne, z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku.

Dyrektywa ta stwarza również możliwości podziału kosztów dzięki wspólnym inicjatywom branżowym i inicjatywom wielostronnym.

Jeżeli chodzi o zapobieganie przenoszeniu obciążeń regulacyjnych na partnerów biznesowych z sektora MŚP, dyrektywa ta nakłada na duże przedsiębiorstwa objęte jej zakresem wymóg stosowania odpowiedzialnych klauzul umownych, inwestycji, wsparcia i ulepszonych praktyk zakupowych.

Pomimo tych wszystkich elementów dyrektywa ta jest postrzegana jako nakładająca znaczne obciążenia regulacyjne, w szczególności gdy łańcuchy wartości są bardzo złożone i rozległe, w związku z czym stowarzyszenia przedsiębiorców wezwały do wprowadzenia dalszych uproszczeń i zmniejszenia obciążeń, w tym w odniesieniu do MŚP, które rzekomo nadal mogą doświadczać niepożądanego efektu „skapywania”. Ponadto stowarzyszenia przedsiębiorców wskazały na niepewność związaną z możliwym wzrostem ryzyka odpowiedzialności cywilnej.

Chociaż CSDDD zawiera już, dzięki uwzględnieniu informacji zwrotnych od przedsiębiorstw, szereg mechanizmów służących zapewnieniu proporcjonalności oraz tego, aby przedsiębiorstwa objęte zakresem dyrektywy uzyskały korzyści pod względem reputacji i odporności wynikające z bardziej zrównoważonego zarządzania łańcuchem wartości, niniejszy wniosek ma na celu doprecyzowanie i uproszczenie ram oraz zmniejszenie obciążenia przedsiębiorstw, w tym jednorazowych i powtarzających się kosztów przestrzegania przepisów, już w perspektywie krótkoterminowej. W tym celu wprowadza się w szczególności następujące zmiany:

- dostosowanie obowiązków spoczywających na pośrednich partnerach biznesowych w łańcuchu działalności do przypadków obchodzenia przepisów lub sytuacji, gdy istnieją informacje wskazujące na prawdopodobne lub rzeczywiste niekorzystne skutki,
- zmniejszenie wymaganej częstotliwości okresowych działań monitorujących oraz
- sprecyzowanie i ukierunkowanie zakresu zaangażowania interesariuszy.

Niniejszy wniosek zawiera również kilka innych elementów, których celem jest zwiększenie pewności prawa i stworzenie równych warunków działania w UE, co przyczyni się do zmniejszenia obciążeń i poprawy konkurencyjności w skali międzynarodowej.

Równoległe z niniejszym wnioskiem Komisja przyjęła również wniosek o odroczenie terminu transpozycji o jeden rok i usunięcie pierwszej fali rozpoczęcia stosowania. W wyniku przyspieszenia określonego w CSDDD terminu przyjęcia ogólnych wytycznych przez Komisję (art. 19 ust. 3) przedsiębiorstwa objęte zakresem dyrektywy będą miały dwa lata na przygotowanie się do rozpoczęcia stosowania, co umożliwi im pełne uwzględnienie najlepszych praktyk przewidzianych we wspomnianych wytycznych.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Usunięcie rozróżnienia między jednostkami notowanymi i nienotowanymi na rynku regulowanym zapewniło spójność niniejszego wniosku z celem unii rynków kapitałowych, jakim jest zwiększenie atrakcyjności rynków regulowanych UE jako źródła finansowania.

Wymogi sprawozdawcze określone w CSRD i ESRS mają na celu między innymi zapewnienie uczestnikom rynku finansowego, instytucjom kredytowym i administratorom wskaźników referencyjnych dostępu do informacji na temat zrównoważonego rozwoju, których potrzebują od jednostek w celu wypełnienia swoich obowiązków sprawozdawczych wynikających z rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych, rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych i rozporządzenia o wskaźnikach referencyjnych. Jednostki, które nie podlegałyby już wymogom sprawozdawczym określonym w CSRD zgodnie z niniejszym wnioskiem, mogą nadal przekazywać informacje uczestnikom rynku finansowego, instytucjom kredytowym i administratorom wskaźników referencyjnych na zasadzie dobrowolności. W stosownych przypadkach mogą to robić z wykorzystaniem dobrowolnych standardów sprawozdawczości, które zgodnie z niniejszym wnioskiem Komisja przyjmie jako akty delegowane.

Zgodnie z niniejszym wnioskiem, aby podlegać wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, jednostki muszą zatrudniać ponad 1 000 pracowników.

Ponieważ próg 1 000 pracowników jest jednym z głównych kryteriów stosowanych do określenia, które jednostki podlegają CSDDD, w niniejszym wniosku promuje się ściślejsze dostosowanie między CSRD i CSDDD.

Przedsiębiorstwa podlegające zarówno CSRD, jak i CSDDD nie są zobowiązane na mocy CSDDD do zgłaszania żadnych informacji dodatkowych w stosunku do informacji wymaganych na podstawie CSRD. Proponowane zmiany nie spowodują wykluczenia z zakresu CSRD żadnych jednostek podlegających CSDDD, co oznacza, że zachowana zostaje spójność między tymi dwoma aktami prawnymi.

Spójność z innymi aktami prawnymi UE zostanie zwiększona poprzez zmiany w akcie delegowanym w sprawie ESRS, jeżeli zmiany ESRS będą najwłaściwszym sposobem osiągnięcia tego celu.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Zgodnie z CSRD/ESRS sprawozdawczość na temat niekorzystnych skutków nie ogranicza się do bezpośrednich partnerów w łańcuchu wartości. Spójność z CSRD zostaje utrzymana, ponieważ proponowane zmiany w CSDDD ograniczające należyłą staranność przede wszystkim do bezpośrednich partnerów w łańcuchu wartości uzupełniono wymogami dla przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy dotyczącymi oceny pośrednich partnerów biznesowych w przypadku wiarygodnych informacji wskazujących na występowanie rzeczywistych lub potencjalnych skutków na ich poziomie. CSRD uzupełnia CSDDD w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie należytej staranności, a obecnie proponuje się dostosowanie zakresu obu aktów prawnych. Przepis dotyczący planów transformacji klimatycznej zostanie lepiej dostosowany do brzmienia CSRD, przy jednoczesnym dalszym uzupełnieniu CSRD o wyraźny obowiązek przyjęcia takiego planu.

• Spójność z innymi politykami Unii

Niniejszy wniosek jest spójny z polityką UE mającą na celu zwiększenie konkurencyjności, uproszczenie ram regulacyjnych i zmniejszenie obciążeń dla przedsiębiorstw, przy jednoczesnym dalszym osiąganiu celów politycznych określonych w CSRD i CSDDD. Obejmuje to zachowanie Zielonego Ładu, ponieważ średnio- i długoterminowa konkurencyjność zależy od tego, czy przedsiębiorstwa w wystarczającym stopniu uwzględniają kwestie zrównoważonego rozwoju w swojej działalności.

W odniesieniu do CSDDD wniosek uprościłby i usprawniłby wymogi należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju dla przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy, co tym samym przyczyniłoby się do zmniejszenia obciążeń administracyjnych, zgodnie z celami określonymi w kompasie konkurencyjności dla UE, a mianowicie z celami dotyczącymi zmniejszenia obciążeń o 25 % i (w przypadku MŚP) 35 %.

Jednocześnie, ograniczając wpływ na partnerów biznesowych, z których wielu będzie MŚP lub małymi spółkami o średniej kapitalizacji, wniosek przyczynia się również do realizacji celu, jakim jest wspieranie MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji oraz uwolnienie ich od niepotrzebnych obciążeń, które mogłyby negatywnie wpłynąć na ich prosperowanie i wzrost. Rozszerzenie zakresu przepisów podlegających maksymalnej harmonizacji w celu objęcia nim podstawowych obowiązków w zakresie należytej staranności przyczynia się również do osiągnięcia celu jednolitego rynku przez unikanie fragmentacji za pomocą różnych przepisów krajowych („nadmiernie rygorystyczne wdrażanie”) i zapewnienie

równych warunków działania w całej Unii Europejskiej. Chociaż zniesienie jednolitych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej ogranicza harmonizację, zapewnia również poszanowanie istniejących krajowych systemów odpowiedzialności – które są znane przedsiębiorstwom objętym zakresem stosowania przedmiotowej dyrektywy – zgodnie z zasadą pomocniczości oraz większą pewność prawa w odniesieniu do ryzyka odpowiedzialności cywilnej w ramach nowego rodzaju zobowiązań korporacyjnych opartych na analizie ryzyka.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą prawną wniosku są art. 50 i 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Art. 50 TFUE stanowi podstawę prawną przyjmowania środków UE służących urzeczywistnieniu prawa przedsiębiorczości na jednolitym rynku w ramach prawa spółek oraz upoważnia Parlament Europejski i Radę do działania w drodze uchwalania dyrektyw. Art. 50 TFUE stanowi podstawę prawną dyrektyw 2006/43/WE i 2013/34/UE oraz część podstawy prawnej dyrektywy (UE) 2022/2464 i dyrektywy (UE) 2024/1760. Art. 114 TFUE jest przepisem prawnym o charakterze ogólnym mającym na celu ustanowienie lub zapewnienie funkcjonowania jednolitego rynku – w tym przypadku swobodnego przepływu kapitału i swobody przedsiębiorczości. Art. 114 TFUE stanowi część podstawy prawnej dyrektywy (UE) 2022/2464 i dyrektywy (UE) 2024/1760.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Dyrektywa o rachunkowości, zmieniona przez CSRD, reguluje już w UE ujawnianie informacji na temat zrównoważonego rozwoju. Wspólne przepisy dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i jej atestacji zapewniają równe warunki działania przedsiębiorstwom mającym siedzibę w poszczególnych państwach członkowskich. Znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i jej atestacji spowodowałyby dodatkowe koszty i zwiększyłyby złożoność dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną, co byłoby szkodliwe dla jednolitego rynku. Państwa członkowskie działające samodzielnie nie są w stanie zmienić obowiązujących przepisów UE w celu zmniejszenia obciążenia przedsiębiorstw.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

CSDDD zapewnia równe warunki działania w całej Unii Europejskiej przez harmonizację przepisów dotyczących należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju w świetle rozbieżnych przepisów dotyczących należytej staranności obowiązujących na szczeblu państw członkowskich. W związku z tym państwa członkowskie nie mogą osiągnąć celu, jakim jest uproszczenie i usprawnienie wymogów w zakresie należytej staranności i powiązanych przepisów dotyczących egzekwowania prawa na drodze publicznoprawnej, działając indywidualnie. W związku z tym konieczne jest podjęcie działania na szczeblu UE.

- **Proporcjonalność**

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

W niniejszym wniosku określono proste i proporcjonalne ramy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, określające sposób traktowania jednostek w zależności od ich wielkości:

- duże jednostki zatrudniające ponad 1 000 pracowników (tj. jednostki, które zatrudniają ponad 1 000 pracowników i których obrót przekracza 50 mln EUR albo których suma bilansowa przekracza 25 mln EUR)¹⁸: jednostki te są objęte obowiązkowymi wymogami sprawozdawczymi i muszą składać sprawozdania w oparciu o pełny zestaw ESRS, który sam w sobie zostanie zmieniony i uproszczony;
- jednostki nieobjęte zakresem stosowania dyrektywy (jednostki zatrudniające do 1 000 pracowników): jednostki te nie są objęte obowiązkowymi wymogami sprawozdawczymi, mogą stosować proporcjonalny standard do dobrowolnego stosowania, który ma zostać przyjęty przez Komisję jako akt delegowany, w oparciu o standard VSME opracowany przez EFRAG i są chronione w ramach limitu informacji z łańcucha wartości przed nadmiernymi żądaniem udzielenia informacji ze strony większych przedsiębiorstw objętych zakresem stosowania dyrektywy.

Ramy te stanowią bardziej proporcjonalny środek osiągnięcia celów polityki określonych w CSRD.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Proponowane zmiany zwiększają proporcjonalność CSDDD, ponieważ mają na celu uproszczenie i usprawnienie obowiązków dotyczących należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju bez podważania celów przedmiotowej dyrektywy i unijnych ram zrównoważonego rozwoju. Podstawowym celem polityki uwzględnionym w niniejszym wniosku jest właśnie dalsze zwiększenie proporcjonalności przedmiotowej dyrektywy w celu poprawy jej skuteczności w osiąganiu jej celów, z uwzględnieniem apeli niektórych zainteresowanych stron, którzy uważają, że CSDDD w obecnie obowiązującym brzmieniu nakładałaby nadmierne obciążenie na przedsiębiorstwa. Ukierunkowanie obowiązków w odniesieniu do pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu wartości, zmniejszenie wymaganej częstotliwości okresowych działań monitorujących, a także uproszczenie definicji interesariuszy i lepsze ukierunkowanie zaangażowania na odpowiednich interesariuszy oraz ograniczenie etapów należytej staranności, w przypadku gdy zaangażowanie jest wymagane, to przykłady proponowanych elementów, które mają na celu zwiększenie proporcjonalności przedmiotowej dyrektywy.

- **Wybór instrumentu**

Niniejszy wniosek dotyczy dyrektywy zmieniającej przepisy dyrektywy w sprawie badania sprawozdań finansowych, dyrektywy o rachunkowości, dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD) oraz

¹⁸ A także jednostki dominujące grup zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w ujęciu skonsolidowanym, na potrzeby skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD). W dyrektywach tych określone są uzupełniające obowiązki w zakresie sprawozdawczości i zachowania w obszarze zrównoważonego rozwoju, a dyrektywa zbiorcza jest najwłaściwszym instrumentem prawnym w celu zmiany takich obowiązujących i wzajemnie powiązanych dyrektyw, której przyświeca wspólny cel dotyczący uproszczenia i zmniejszenia obciążeń.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

• Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Przedsiębiorstwa nie transponowały ani nie stosowały jeszcze CSDDD. CSRD została zastosowana przez pierwszą grupę przedsiębiorstw, które publikują swoje pierwsze oświadczenia dotyczące zrównoważonego rozwoju głównie w pierwszej połowie 2025 r. W związku z tym nie było możliwe przeprowadzenie oceny *ex post* ani oceny adekwatności żadnego z aktów prawnych.

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Do ukształtowania treści niniejszego wniosku przyczyniły się następujące konsultacje:

- Komisja Europejska, „Zaproszenie do zgłaszania uwag dotyczących racjonalizacji wymogów sprawozdawczych”, od października do grudnia 2023 r.¹⁹;
- spotkania Komisji Europejskiej z przedsiębiorstwami i innymi zainteresowanymi stronami na początku lutego 2025 r.;
- w maju i listopadzie 2024 r. Komisja Europejska zorganizowała również odrębne działania zainteresowanych stron, w tym dwa duże hybrydowe fora zainteresowanych stron poświęcone CSRD, w których wzięło udział ponad 400 uczestników osobiście i ponad 3 000 uczestników wirtualnie;
- Komisja Europejska otrzymała bardzo dużą liczbę pism i szczegółowych analiz od wszystkich rodzajów zainteresowanych stron (od przedsiębiorstw po inwestorów, banki, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje pozarządowe, izby handlowe i administracje krajowe państw członkowskich).

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

W wystosowanym przez Komisję Europejską zaproszeniu do zgłaszania uwag dotyczących racjonalizacji wymogów sprawozdawczych zwrócono się o dowody i opinie dotyczące przepisów postrzeganych jako powodujące obciążenie administracyjne. Odpowiedzi udzieliło prawie 200 zainteresowanych stron, które domagały się przede wszystkim uproszczenia sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju.

¹⁹ Od 17 października do 1 grudnia 2023 r. Komisja zgromadziła informacje zwrotne od 193 zainteresowanych stron na temat możliwych środków racjonalizacji wymogów sprawozdawczych: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13990-Administrative-burden-rationalisation-of-reporting-requirements_pl.

Podczas spotkań Komisji Europejskiej z przedstawicielami przemysłu europejskiego, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego na początku lutego 2025 r. – w tym w szczególności podczas dwudniowego wydarzenia z udziałem zainteresowanych stron („weryfikacja sytuacji w praktyce”), na którym Komisja miała możliwość wysłuchać praktyków – zainteresowane strony wyraziły poparcie dla nadrzędnych celów CSRD i CSDDD, ale podkreśliły potrzebę uproszczenia i harmonizacji ich wdrażania. Wielu przedstawicieli przedsiębiorstw stwierdziło, że niektóre wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zawarte w ESRS są zbyt złożone i liczne, i wezwało do zmiany ESRS w celu ograniczenia liczby i złożoności wymogów dotyczących ujawniania informacji. Zalecili oni dalsze rozważenie interoperacyjności standardów europejskich z międzynarodowymi standardami, a także ograniczenie wymogów sprawozdawczych w ramach łańcucha wartości.

Niektóre zainteresowane strony opowiedziały się za ograniczeniem zakresu CSRD w celu zwolnienia MŚP notowanych na rynku regulowanym i mniejszych dużych przedsiębiorstw z wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Inne opowiedziały się za uproszczeniem przez utrzymanie objęcia mniejszych dużych przedsiębiorstw zakresem CSRD, ale przy umożliwieniu im stosowania proporcjonalnych standardów sprawozdawczości zamiast stosowania pierwszego zestawu ESRS. Zainteresowane strony z sektora MŚP podkreśliły potrzebę przeciwdziałania efektowi „skapywania” wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju na MŚP w łańcuchu wartości i wskazały, że przewidziany dla nich mniej rygorystyczny system sprawozdawczości nie powinien być podważany przez możliwość występowania – przez inne przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw lub przez instytucje finansowe – z wnioskami o przedstawienie bardziej szczegółowych informacji.

Podczas gdy niektóre zainteresowane strony zaproponowały wstrzymanie stosowania istniejącego prawodawstwa w celu skoncentrowania się na uproszczeniu, inne dostrzegały duże korzyści w utrzymaniu przepisów oraz opowiedziały się za znaczeniem pewności prawa i stabilności regulacyjnej dla przedsiębiorstw, a także za utrzymaniem celów Europejskiego Zielonego Ładu i Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Twierdziły one również, że wytyczne dotyczące wdrażania należy wykorzystać do doprecyzowania i uproszczenia niektórych części ram sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, zamiast dokonywać szeroko zakrojonej zmiany obowiązujących przepisów. Przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego twierdzili, że nie powinno się traktować postępowych przedsiębiorstw w sposób mniej korzystny niż pozostałe. Zwrócili oni uwagę na zapotrzebowanie na informacje na temat zrównoważonego rozwoju ze strony rynków finansowych i inwestorów końcowych.

Wiele zainteresowanych stron zauważyło, że wymogi dotyczące atestacji prowadzą do sytuacji nadmiernej zgodności z przepisami. W tym kontekście niektóre zainteresowane strony wezwały do odroczenia wymogu uzyskania atestacji dającej ograniczoną pewność lub wezwały Komisję do szybkiego przyjęcia wytycznych dotyczących ograniczonej pewności w celu doprecyzowania wymogów.

Wiele zainteresowanych stron z sektora przedsiębiorstw i przemysłu wezwało do dalszego odroczenia sektorowych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju albo zwróciło się o całkowite usunięcie wymogu dotyczącego standardów sektorowych z CSRD. Przedsiębiorstwa podkreśliły potrzebę prawidłowego wdrożenia i przyzwyczajenia się do sprawozdawczości w ramach pierwszego zestawu ESRS i argumentowały, że wprowadzenie sektorowych standardów ujawniania informacji oprócz pierwszego zestawu

ESRS jeszcze bardziej skomplikowałoby proces sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Zainteresowane strony wezwały również do opracowania jasnych wytycznych dotyczących oceny podwójnej istotności w ramach ESRS. Wiele z nich wezwało do zwiększenia spójności wymogów i ujednolicenia definicji w różnych aktach prawnych, takich jak CSRD, CSDDD, rozporządzenie w sprawie systematyki, rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych itp.

Potrzeba uproszczenia znalazła również potwierdzenie w wielu innych sprawozdaniach, zaleceniach i opiniach zainteresowanych stron, w tym zarówno jednostek z sektora finansowego, jak i niefinansowego, z których wiele podkreśla znaczenie zmniejszenia złożoności i obciążeń administracyjnych oraz które przyczyniły się do opracowania opisanych w niniejszym wniosku środków służących zmniejszeniu obciążeń.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Na treść wniosku wpłynęły konsultacje z różnymi zainteresowanymi stronami, w tym przedsiębiorstwami, stowarzyszeniami handlowymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a także inne kontakty z zainteresowanymi stronami i otrzymane od nich informacje. Obejmuje to w szczególności dwudniowe wydarzenie z udziałem zainteresowanych stron („weryfikacja sytuacji w praktyce”), podczas którego Komisja mogła usłyszeć od praktyków o wyzwaniach, jakie dostrzegają w obecnych ramach prawnych, oraz o możliwych rozwiązaniach tych problemów. Podczas gdy niektóre zainteresowane strony wezwały do daleko idących zmian i odroczenia, inne podkreśliły potrzebę pewności regulacyjnej i sprzeciwiły się ponownemu „otwarcu” dyrektywy zamiast skoncentrowania się na jej wdrażaniu. Niniejszy wniosek ma na celu zrównoważenie tych perspektyw dzięki utrzymaniu integralności CSDDD przy jednoczesnym wprowadzeniu zmian mających na celu uproszczenie i usprawnienie tej dyrektywy.

• **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W celu przygotowania niniejszego wniosku Komisja wzięła pod uwagę analizy przygotowane przez zainteresowane strony i ekspertów dotyczące faktycznego i przyszłego wdrażania dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Ponadto niniejszy wniosek opiera się na informacjach przekazanych przez odpowiednie zainteresowane strony, w tym pracowników przedsiębiorstw, którzy są w nich odpowiedzialni za kwestie zrównoważonego rozwoju.

• **Ocena skutków**

Kwestia konkurencyjności jest niezwykle pilna, ponieważ bezpośrednio wpływa na zdolność Unii Europejskiej do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego i utrzymania jej pozycji na rynku światowym. Konkurencyjność – ściśle powiązana z innowacjami, wydajnością i zrównoważonym rozwojem – ma zasadnicze znaczenie dla zwiększenia odporności gospodarczej i zapewnienia, aby unijne przedsiębiorstwa mogły dobrze się rozwijać w szybko zmieniającym się otoczeniu globalnym. Obecna sytuacja gospodarcza, charakteryzująca się szybkim postępem technologicznym, zmieniającymi się potrzebami konsumentów i zwiększoną światową konkurencją, wymaga szybkich działań w celu zapewnienia przewagi

konkurencyjnej UE. Biorąc pod uwagę tę pilną potrzebę, niniejszy wniosek nie przewiduje przeprowadzenia oceny skutków.

Należy jednak zauważyć, że inicjatywa ta obejmuje zmiany w obowiązujących aktach prawnych, które poddano już kompleksowej ocenie skutków. Spostrzeżenia i dowody zgromadzone na podstawie tych poprzednich ocen – wraz z wkładem zainteresowanych stron i dyskusjami z praktykami – pomogły nadać kształt niniejszemu wnioskowi. Z tego powodu oraz ze względu na znaczenie i pilny charakter tej inicjatywy przyznano odstępstwo na podstawie wytycznych Komisji dotyczących lepszego stanowienia prawa. W związku z tym nie przygotowano pełnej oceny skutków, ale wnioskowi towarzyszy dokument roboczy służb Komisji, który zawiera analizę skutków proponowanych środków, w tym analizę jakościową oraz, w miarę możliwości, szacowane oszczędności kosztów, a także dowody potwierdzające.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Niniejszy wniosek ma wyraźnie na celu znaczne uproszczenie systemu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Niniejszy wniosek przyczynia się do zwiększenia sprawności regulacyjnej przez zmniejszenie obciążeń i zapewnienie spójniejszego i prostszego otoczenia regulacyjnego, przy jednoczesnym poszanowaniu celów UE w zakresie zrównoważonego rozwoju.

- **Prawa podstawowe**

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Wniosek przygotowano z poszanowaniem praw podstawowych i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ma pośredni pozytywny wpływ na prawa podstawowe, biorąc pod uwagę, że wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju mogą pozytywnie wpływać na normy zachowań w przedsiębiorstwie. Przyczynia się ona do zwiększenia świadomości przedsiębiorstw na temat praw podstawowych i pozytywnego wpływu na sposób, w jaki przedsiębiorstwa identyfikują faktyczne i potencjalne niekorzystne skutki dla praw podstawowych oraz zarządzają tymi skutkami. Proponowane zmiany mogą częściowo zmniejszyć ten pozytywny wpływ w odniesieniu do przedsiębiorstw, które nie podlegałyby już obowiązkowym wymogom sprawozdawczym, ale zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla takich przedsiębiorstw powinno doprowadzić do innych korzyści społecznych w zakresie tworzenia dobrobytu, zatrudnienia i innowacji, w tym innowacji na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

Wniosek przygotowano z poszanowaniem praw podstawowych i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Jednym z głównych celów CSDDD była poprawa ochrony praw człowieka przez uwzględnienie przez przedsiębiorstwa ich wpływu na prawa

człowieka w ich łańcuchach działalności. Ukierunkowanie obowiązków dotyczących łańcucha działalności, które wymaga podjęcia działań poza bezpośrednimi partnerami biznesowymi w każdym przypadku, gdy przedsiębiorstwo objęte zakresem przedmiotowej dyrektywy posiada wiarygodne informacje wskazujące na takie niekorzystne skutki, stanowi potwierdzenie faktu, że niekorzystne skutki dla praw człowieka często pojawiają się w pośrednich relacjach biznesowych. Chociaż obowiązki przedsiębiorstw w zakresie proaktywnego identyfikowania takich skutków zostaną ograniczone, aby uniknąć obciążeń wynikających z systematycznego uwzględniania wszystkich części często złożonych łańcuchów wartości, przedsiębiorstwa będą nadal odpowiedzialne za przestrzeganie praw człowieka w swoich łańcuchach wartości w przyszłości, gdy będą dysponować takimi informacjami.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma dodatkowego wpływu na budżet Unii.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Aby monitorować postępy w osiąganiu celów szczegółowych wniosku, Komisja zbada możliwość zorganizowania wymian z zainteresowanymi stronami w różnych formatach, a także okresowych badań wśród użytkowników informacji na temat zrównoważonego rozwoju oraz jednostek, które zgłaszają takie informacje, w zależności od dostępności zasobów finansowych. W art. 6 CSRD zobowiązano Komisję do przedstawienia sprawozdania z wykonania dyrektywy do kwietnia 2029 r. Wdrożenie zmienionej CSDDD oraz jej skuteczność w osiąganiu jej celów, w szczególności w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym skutkom, również będzie podlegać regularnej ocenie zgodnie z art. 36 tej dyrektywy. Niniejszy wniosek nie wymaga planu wdrożenia.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Proponowana dyrektywa wprowadza konkretne zmiany do czterech istniejących dyrektyw, dlatego państwa członkowskie powinny przekazać Komisji tekst konkretnych zmian w przepisach krajowych albo – w przypadku braku takich zmian – wyjaśnić, który konkretny przepis prawa krajowego wdraża już zmiany przewidziane we wniosku.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

W art. 1 zmieniono dyrektywę 2006/43/WE (dyrektywa w sprawie badania sprawozdań finansowych) w następujący sposób:

- w pkt 1 zastępuje się art. 26a ust. 3 dyrektywy w sprawie badania sprawozdań finansowych w celu skreślenia terminów przyjęcia przez Komisję standardów atestacji dającej ograniczoną pewność oraz uchylenia upoważnienia Komisji do przyjmowania standardów atestacji dającej wystarczającą pewność wraz z powiązanymi odniesieniami;
- w pkt 2 zastępuje się art. 48a akapit drugi dyrektywy w sprawie badania sprawozdań finansowych w celu skorygowania błędu w odniesieniu do standardów atestacji dającej ograniczoną pewność.

W art. 2 zmienia się dyrektywę 2013/34/UE (dyrektywa o rachunkowości) w następujący sposób:

- w pkt 1 zmienia się w art. 1 ust. 3 dyrektywy o rachunkowości wielkość jednostki, która ma zostać objęta zakresem sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, jeżeli jednostka ta jest instytucją kredytową lub zakładem ubezpieczeń, w celu odzwierciedlenia zmian wielkości jednostek objętych zakresem art. 19a (tj. dużych jednostek zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym);
- w pkt 1 doprecyzowuje się również brzmienie art. 1 ust. 4 dyrektywy o rachunkowości, dodając informację, że Europejski Instrument Stabilności Finansowej (EFSF) ustanowiony na mocy umowy ramowej EFSF nie podlega sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- w pkt 2 zmienia się art. 19a dyrektywy o rachunkowości przez:
 - ograniczenie obowiązku sporządzania i publikowania jednostkowej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju wyłącznie do dużych jednostek zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym;
 - wprowadzenie wymogu, zgodnie z którym państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby do celów przekazywania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zgodnie z wymogami dyrektywy o rachunkowości – i bez uszczerbku dla unijnych wymogów dotyczących przeprowadzania procesu należytej staranności – jednostki nie pozyskiwały od jednostek w swoim łańcuchu wartości zatrudniających średnio nie więcej niż 1 000 pracowników w roku obrotowym jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, które mają zostać przyjęte na podstawie art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze. Jednostki zgłaszające informacje na temat swojego łańcucha wartości zgodnie z tym wymogiem należy uznać za spełniające wymogi sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
 - usunięcie możliwości składania sprawozdań przez MŚP notowane na rynku regulowanym w oparciu o bardziej proporcjonalny zestaw standardów oraz skreślenie dwuletniego zwolnienia ze sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w przypadku MŚP notowanych na rynku regulowanym, aby odzwierciedlić wyłączenie tych przedsiębiorstw z zakresu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- w pkt 3 dodaje się art. 19b, aby umożliwić dużym jednostkom zatrudniającym średnio ponad 1 000 pracowników i uzyskującym przychody netto ze sprzedaży nieprzekraczające 450 000 000 EUR w roku obrotowym ujawnianie informacji, o których mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, w bardziej elastyczny sposób;
- w pkt 4 zmienia się art. 29a dyrektywy o rachunkowości przez:
 - ograniczenie obowiązku sporządzania i publikowania skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju wyłącznie do

jednostek dominujących dużej grupy zatrudniającej średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym w ujęciu skonsolidowanym;

- wprowadzenie wymogu, zgodnie z którym państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia, aby do celów przekazywania informacji na temat zrównoważonego rozwoju zgodnie z wymogami dyrektywy o rachunkowości – i bez uszczerbku dla unijnych wymogów dotyczących przeprowadzania procesu należytej staranności – jednostki nie pozyskiwały od jednostek w swoim łańcuchu wartości zatrudniających średnio nie więcej niż 1 000 pracowników w roku obrotowym jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, które mają zostać przyjęte na podstawie art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze. Jednostki zgłaszające informacje na temat swojego łańcucha wartości zgodnie z tym wymogiem należy uznać za spełniające wymogi sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- w pkt 5 dodaje się art. 29aa, aby umożliwić dużym jednostkom zatrudniającym średnio ponad 1 000 pracowników i uzyskującym – w ujęciu skonsolidowanym – przychody netto ze sprzedaży nieprzekraczające 450 000 000 EUR w roku obrotowym ujawnianie informacji, o których mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, w bardziej elastyczny sposób;
- w pkt 6 zmienia się art. 29b dyrektywy o rachunkowości przez:
 - uchylenie upoważnienia Komisji do przyjmowania standardów sektorowych w drodze aktów delegowanych;
 - określenie, że standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju nie mogą przewidywać ujawniania informacji, które wymagałoby od jednostek pozyskiwania od jednostek w ich łańcuchu wartości zatrudniających średnio nie więcej niż 1 000 pracowników w roku obrotowym jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje ujawniane zgodnie ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania, które mają zostać przyjęte na podstawie art. 29ca;
- w pkt 7 skreśla się art. 29c dyrektywy o rachunkowości dotyczący upoważnienia Komisji do przyjęcia bardziej proporcjonalnego zestawu standardów dla MŚP notowanych na rynku regulowanym, aby odzwierciedlić wyłączenie tych przedsiębiorstw z zakresu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- w pkt 8 dodaje się do dyrektywy o rachunkowości nowy art. 29ca, który uprawnia Komisję do przyjęcia aktów delegowanych w celu ustanowienia standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania przez jednostki nieobjęte zakresem stosowania. Standardy te muszą być proporcjonalne i odpowiednie do zdolności i charakterystyki tych jednostek oraz do skali i złożoności ich działalności. W miarę możliwości muszą one również określać strukturę, jaką należy stosować, aby przekazywać te informacje;
- w pkt 9 zastępuje się art. 29d dyrektywy o rachunkowości w celu doprecyzowania, że do czasu przyjęcia rozporządzenia delegowanego w sprawie znakowania sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju jednostki nie są zobowiązane do znakowania swojej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju;

- w pkt 10 zastępuje się art. 33 ust. 1 dyrektywy o rachunkowości w celu doprecyzowania, że wspólna odpowiedzialność członków organów administrujących, zarządzających i nadzorujących jednostki w odniesieniu do cyfryzacji sprawozdania z działalności ogranicza się do jego publikacji w jednolitym formacie elektronicznym, w tym do cyfrowego znakowania;
- w pkt 11 zmienia się art. 34 dyrektywy o rachunkowości przez:
 - skreślenie odniesienia do art. 29c w art. 34 ust. 1 w celu odzwierciedlenia zniesienia standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla MŚP notowanych na rynku regulowanym;
 - dodanie ust. 2a, który stanowi, że dostawcy usług atestacyjnych sporządzają swoją opinię atestacyjną przy uwzględnieniu spoczywającego na jednostkach obowiązku, zgodnie z którym nie powinny one pozyskiwać od jednostek w ich łańcuchu wartości, zatrudniających średnio nie więcej niż 1 000 pracowników w roku obrotowym, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania;
- w pkt 12 zmienia się art. 40a ust. 1 dyrektywy o rachunkowości przez:
 - ograniczenie wielkości jednostki zależnej, która ma zostać objęta zakresem art. 40a, do kryteriów dotyczących dużych jednostek zdefiniowanych w art. 3 ust. 4 dyrektywy o rachunkowości;
 - zwiększenie progu przychodów netto ze sprzedaży dla oddziału, który ma zostać objęty zakresem art. 40a, z 40 mln EUR do 50 mln EUR, aby dostosować go do progu obrotów dla dużych jednostek;
 - zwiększenie progu przychodów netto ze sprzedaży dla jednostki z państwa trzeciego, która ma zostać objęta zakresem art. 40a, ze 150 mln EUR uzyskanych w Unii do 450 mln EUR;
- w pkt 13 zmienia się art. 49 dyrektywy o rachunkowości, aby upoważnić Komisję do ustanowienia przepisów uzupełniających system sprawozdawczości w odniesieniu do działalności, która jest jedynie częściowo zgodna z systematyką.

W art. 3 zmienia się art. 5 ust. 2 dyrektywy (UE) 2022/2464 (dyrektywa w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, „CSRD”) w celu odzwierciedlenia zmniejszenia liczby jednostek objętych zakresem sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 19a i 29a dyrektywy o rachunkowości. W szczególności:

- w pkt 1 lit. a) skreśla się art. 5 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) CSRD w celu odzwierciedlenia wyłączenia z zakresu stosowania niektórych jednostek w ramach pierwszej fali;
- w pkt 1 lit. b) ppkt (i) zastępuje się art. 5 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) pkt (i) CSRD w celu doprecyzowania, które jednostki będą podlegać jednostkowej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach drugiej fali, tj. duże jednostki zatrudniające średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym;
- w pkt 1 lit. b) ppkt (ii) zastępuje się art. 5 ust. 2 akapit pierwszy lit. b) pkt (ii) CSRD w celu doprecyzowania, które jednostki będą podlegać skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach drugiej fali, tj. jednostki dominujące dużych grup zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym w ujęciu skonsolidowanym;

- w pkt 1 lit. c) uchyla się art. 5 ust. 2 akapit pierwszy lit. c) CSRD, aby odzwierciedlić wyłączenie z zakresu stosowania MŚP notowanych na rynku regulowanym;
- w pkt 2 lit. a) skreśla się art. 5 ust. 2 akapit trzeci lit. a) CSRD, aby odzwierciedlić wyłączenie z zakresu stosowania niektórych emitentów w ramach pierwszej fali;
- w pkt 2 lit. b) ppkt (i) zastępuje się art. 5 ust. 2 akapit trzeci lit. b) pkt (i) CSRD w celu doprecyzowania, którzy emitenci będą podlegać jednostkowej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach drugiej fali, tj. emitenci, którzy są dużymi jednostkami zatrudniającymi średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym;
- w pkt 2 lit. b) pkt (ii) zastępuje się art. 5 ust. 2 akapit trzeci lit. b) pkt (ii) CSRD w celu doprecyzowania, którzy emitenci będą podlegać skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju w ramach drugiej fali, tj. emitenci, którzy są jednostkami dominującymi dużych grup zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym w ujęciu skonsolidowanym;
- w pkt 2 lit. c) uchyla się art. 5 ust. 2 akapit trzeci lit. c) CSRD, aby odzwierciedlić wyłączenie z zakresu stosowania emitentów, którzy są MŚP.

W art. 4 zmienia się dyrektywę (UE) 2024/1760 (dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, „CSDDD”) w odniesieniu do następujących głównych kwestii: rozszerzenie zakresu maksymalnej harmonizacji, ukierunkowanie należytej staranności, co do zasady, na bezpośrednich partnerów biznesowych, zniesienie obowiązku zakończenia relacji biznesowych jako środka ostatecznego, ograniczenie pojęcia „interesariusz” i dalsze ograniczenie etapów procesu należytej staranności, które wymagają zaangażowania interesariuszy, wydłużenie odstępów czasu, w których przedsiębiorstwa muszą regularnie monitorować adekwatność i skuteczność środków należytej staranności, doprecyzowanie zasad dotyczących kar pieniężnych i usunięcie minimalnego limitu kar, usunięcie aspektów klauzuli dotyczącej odpowiedzialności cywilnej i przepisów dotyczących powództw przedstawicielskich, zmiana przepisów dotyczących wdrażania planów transformacji klimatycznej, skreślenie klauzuli przeglądowej dotyczącej usług finansowych oraz przyspieszenie przyjęcia przez Komisję pierwszego zestawu (ogólnych) wytycznych wykonawczych. W szczególności:

- w pkt 1 zastępuje się art. 1 ust. 1 lit. c) CSDDD w celu dostosowania opisu przedmiotu dyrektywy do zmian proponowanych w art. 22 ust. 1 dotyczących wdrażania planów transformacji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu;
- w pkt 2 zastępuje się art. 3 ust. 1 lit. n) CSDDD dotyczący definicji interesariuszy w celu ograniczenia zakresu pojęcia „interesariusz” przez uproszczenie definicji i ograniczenie jej do pracowników i ich przedstawicieli oraz do osób i społeczności, na których prawa lub interesy „bezpośrednio” wpływają (w przypadku rzeczywistych niekorzystnych skutków) lub mogą wpływać (w przypadku potencjalnych niekorzystnych skutków) produkty, usługi i działalność przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych i jego partnerów biznesowych. Obejmuje to na przykład osoby lub społeczności w sąsiedztwie zakładów obsługiwanych przez partnerów biznesowych, gdy bezpośrednio dotyka je zanieczyszczenie (np. wyciek ropy naftowej lub szkodliwe emisje), lub ludność rdzenną, na której prawo do gruntów lub zasobów bezpośrednio wpływa sposób, w jaki partner biznesowy nabywa, rozwija lub w inny sposób wykorzystuje grunty, lasy lub wody;
- w pkt 3 zastępuje się art. 4 CSDDD dotyczący poziomu harmonizacji w celu rozszerzenia zakresu maksymalnej harmonizacji na kilka dodatkowych przepisów

dyrektywy, które regulują podstawowe aspekty procesu należytej staranności. Obejmuje to w szczególności obowiązek identyfikacji, obowiązki w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym skutkom, które zostały lub powinny być zostać zidentyfikowane, oraz obowiązek zapewnienia mechanizmu składania skarg i powiadamiania. We wniosku uznano jednak również, że istnieją prawne granice tego, co można w pełni zharmonizować w międzysektorowej dyrektywie ramowej dotyczącej ochrony socjalnej i ochrony środowiska, która zasadniczo określa ogólny proces wdrażania spoczywającego na przedsiębiorstwach obowiązku dochowania należytej staranności w odniesieniu do niekorzystnych skutków związanych z działalnością gospodarczą. Rozszerzenie maksymalnej harmonizacji poza ten zakres mogłoby zagrozić prawom człowieka – w tym prawom pracowniczym – i normom środowiskowym, zarówno istniejącym, jak i wymagającym opracowania, na przykład w celu przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom związanym z nowymi produktami lub usługami, podczas gdy praktyczne korzyści byłyby bardzo ograniczone. W przypadku gdy państwa członkowskie przeciwdziałają takim zagrożeniom, w szczególności w obszarach, w których Unia ma ograniczone kompetencje, na przykład w obszarze prawa pracy, nie należy im tego uniemożliwiać, jeżeli uznają to za konieczne do uregulowania sposobu stosowania obowiązku dochowania należytej staranności w określonych okolicznościach;

- w pkt 4 zmienia się art. 8 CSDDD dotyczący identyfikowania i oceny rzeczywistych i potencjalnych niekorzystnych skutków przez zastąpienie ust. 2 lit. b) i ust. 4 oraz dodanie nowych ust. 2a i 5 dotyczących łańcucha działalności:
 - w celu ograniczenia środków należytej staranności, co do zasady, do własnej działalności przedsiębiorstw, działalności ich jednostek zależnych oraz, jeżeli jest to związane z ich łańcuchami działalności, działalności ich bezpośrednich partnerów biznesowych. W związku z tym, jeżeli chodzi o relacje biznesowe, przedsiębiorstwa – po sporządzeniu katalogu swoich łańcuchów wartości – byłyby zobowiązane do przeprowadzenia szczegółowej oceny wyłącznie na poziomie bezpośrednich partnerów biznesowych. Jednocześnie we wniosku uznano, że mogą wystąpić sytuacje, w których przedsiębiorstwa muszą spojrzeć poza granice swojego bezpośredniego partnera biznesowego, a mianowicie wtedy, gdy posiadają wiarygodne informacje wskazujące na wystąpienie niekorzystnego skutku na poziomie pośredniego partnera biznesowego. Może mieć to miejsce na przykład w przypadku, gdy struktura relacji biznesowych nie ma uzasadnienia ekonomicznego i pozwala przypuszczać, że wybrano ją w celu usunięcia bezpośredniego dostawcy prowadzącego szkodliwe działania z zakresu kompetencji przedsiębiorstwa, gdy przedsiębiorstwo otrzymało skargę lub zna wiarygodne doniesienia organizacji pozarządowych lub mediów na temat szkodliwych działań na poziomie pośredniego dostawcy lub wie o przeszłych incydentach z udziałem dostawcy, lub gdy przedsiębiorstwo za pośrednictwem swoich kontaktów biznesowych wie o problemach w określonym miejscu (np. na obszarze objętym konfliktem). W takich przypadkach przedsiębiorstwa powinny być zobowiązane do przeprowadzenia szczegółowej oceny sytuacji. W przypadku gdy taka ocena potwierdzi prawdopodobieństwo wystąpienia lub wystąpienie niekorzystnego skutku, należy uznać, że niekorzystny skutek został zidentyfikowany. Ponadto przedsiębiorstwo powinno dążyć do zapewnienia, aby jego kodeks postępowania – stanowiący część jego polityki należytej staranności i określający oczekiwania co do tego, w jaki sposób należy chronić prawa człowieka, w tym prawa pracownicze, i środowisko w ramach

działalności gospodarczej – był przestrzegany w całym łańcuchu działalności (umowy kaskadowe). Jest to zgodne z podejściem przyjętym w niemieckiej ustawie o łańcuchach dostaw (Lieferkettensorgfaltspflicht-Gesetz), która zawiera podobne przepisy w odniesieniu zarówno do skoncentrowania się na bezpośrednich dostawcach, jak i do sposobów rozszerzenia należytej staranności w świetle dostępnych informacji. Przedsiębiorstwo powinno również uwzględnić środki wsparcia dla MŚP; oraz

- w celu dalszego ograniczenia efektu „skapywania” obowiązków na przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 500 pracowników (tj. MŚP i małe spółki o średniej kapitalizacji) przez ograniczenie ilości informacji, które mogą być wymagane w ramach sporządzania katalogu łańcucha wartości przez duże przedsiębiorstwa, do informacji określonych w standardzie VSME dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, chyba że konieczne są dodatkowe informacje, na przykład ze względu na to, że standardy nie obejmują istotnego wpływu, oraz gdy takich informacji nie można racjonalnie pozyskać w inny sposób;
- w pkt 5 i 6 zastępuje się odpowiednio art. 10 ust. 6 i art. 11 ust. 7 CSDDD w odniesieniu do zakończenia współpracy, w celu zniesienia obowiązku zakończenia relacji biznesowych zarówno w przypadku rzeczywistych, jak i potencjalnych niekorzystnych skutków. Przedsiębiorstwa mogą znaleźć się w sytuacjach, w których ich produkcja jest w dużym stopniu uzależniona od komponentów pochodzących od jednego lub kilku konkretnych dostawców. Jednocześnie w przypadku gdy działalność gospodarcza takiego dostawcy jest powiązana z dotkliwymi niekorzystnymi skutkami, na przykład z pracą dzieci lub poważnymi szkodami dla środowiska, a przedsiębiorstwo bezskutecznie wyczerpało wszystkie środki należytej staranności w celu przeciwdziałania tym skutkom, przedsiębiorstwo, jako rozwiązanie ostateczne, powinno zawiesić relacje biznesowe, kontynuując jednocześnie współpracę z dostawcą w celu znalezienia rozwiązania, w miarę możliwości wykorzystując wszelką zwiększoną siłę nacisku wynikającą z zawieszenia;
- w pkt 7 zmienia się art. 13 dotyczący konstruktywnej współpracy z interesariuszami przez zmianę ust. 3 lit. a) i skreślenie lit. c) i e) w celu doprecyzowania, że przedsiębiorstwa są zobowiązane do współpracy wyłącznie z „odpowiednimi” interesariuszami, co tym samym pozwala podkreślić, że przedsiębiorstwa nie muszą konsultować się z każdą możliwą grupą interesariuszy, ale mogą ograniczyć się do tych interesariuszy, którzy mają związek z konkretnym etapem prowadzonego procesu należytej staranności (np. do osób, których to dotyczy, przy opracowywaniu środka zaradczego). Ponadto proponowane zmiany jeszcze bardziej ograniczają etapy procesu należytej staranności, na których przedsiębiorstwa są zobowiązane do współpracy z interesariuszami;
- w pkt 8 zmienia się art. 15 CSDDD dotyczący monitorowania w celu wydłużenia odstępów czasu, w których przedsiębiorstwa muszą regularnie oceniać adekwatność i skuteczność środków należytej staranności, z jednego roku do pięciu lat. Przyczyni się to do znacznego zmniejszenia obciążeń nie tylko dla przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy, lecz także dla ich partnerów biznesowych, często MŚP, do których mogą ostatecznie trafiać wnioski o udzielenie (szczegółowych) informacji w ramach tych działań monitorujących. Jednocześnie we wniosku uznano, że relacje biznesowe oraz ryzyko i skutki wynikające z działalności objętej takimi relacjami biznesowymi mogą zmieniać się w czasie, niekiedy nawet w krótkim okresie.

Ponadto środki zastosowane w celu przeciwdziałania potencjalnym lub rzeczywistym skutkom mogą okazać się niewystarczające lub nieskuteczne w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas ich wdrażania, a oznaki wskazujące na to mogą pojawić się przed terminem kolejnej regularnej oceny. W związku z tym przedsiębiorstwo powinno w takich sytuacjach przeprowadzać oceny *ad hoc*;

- w pkt 9 zmienia się art. 19 ust. 3 CSDDD w celu zobowiązania Komisji do udostępnienia ogólnych wytycznych zawierających praktyczne wytyczne i najlepsze praktyki dotyczące sposobu dochowania należytej staranności zgodnie z przedmiotową dyrektywą w terminie sześciu miesięcy;
- w pkt 10 zmienia się art. 22 ust. 1 dotyczący planów transformacji przedsiębiorstw na rzecz łagodzenia zmiany klimatu w celu zapewnienia większej jasności prawa i dostosowania CSDDD do systemu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przewidzianego w CSRD. W szczególności we wniosku wprowadza się zmianę dotyczącą wymogu wdrożenia planu transformacji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu. We wniosku doprecyzowano, że plan ten powinien obejmować planowane i podjęte działania wykonawcze. Przyjęcie planu, a także jego opracowywanie i późniejsze aktualizowanie, nadal podlegają nadzorowi administracyjnemu;
- w pkt 11 zastępuje się art. 27 ust. 4 w odniesieniu do nakładania kar pieniężnych w ramach egzekwowania na drodze publicznoprawnej. W art. 27 w obecnym brzmieniu wyjaśniono już, że „[p]rzy podejmowaniu decyzji o ewentualnym nałożeniu kar, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu” należy odpowiednio uwzględnić szereg czynników, które determinują ciężar naruszenia (w szczególności charakter, wagę i czas trwania naruszenia oraz dotkliwość skutków wynikających z tego naruszenia), oraz to, czy występują okoliczności łagodzące (np. dokonane inwestycje i wszelkie udzielone ukierunkowane wsparcie) lub obciążające (np. ponowne popełnienie naruszenia). Ponadto przepis ten stanowi, że wszelkie nałożone kary muszą być „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające”. Jest to zgodne z podobnymi przepisami zawartymi w innych aktach prawnych UE, na przykład w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych. Chociaż przedmiotowa dyrektywa nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku ustalenia maksymalnej wysokości kar pieniężnych (tj. „limitu”), stanowi ona, że w przypadku gdy państwa członkowskie mimo to podejmą taką decyzję, taki limit „wynosi co najmniej 5 % osiągniętych przez przedsiębiorstwo przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej”. Celem wprowadzenia tego przepisu było zapewnienie równych warunków działania w Unii przez uniknięcie sytuacji, w której państwa członkowskie ustalałyby limit na poziomie, który podważałby skuteczność i odstraszający charakter wszelkich kar pieniężnych nakładanych na przedsiębiorstwa podlegające ich jurysdykcji. Przepis ten doprowadził jednak do powstania niejasności. W szczególności, chociaż taki limit nie mówi nic o karach pieniężnych nałożonych w konkretnym przypadku, jest on czasami błędnie rozumiany jako minimalna wysokość kar pieniężnych. Aby wyjaśnić tę sytuację, proponowane zmiany w różny sposób odnoszą się do kwestii równych warunków działania, mianowicie przez powierzenie Komisji zadania opracowania wytycznych dotyczących nakładania kar pieniężnych (jest to instrument, który istnieje również w innych obszarach, np. w prawie konkurencji i w obszarze ochrony danych) we współpracy z państwami członkowskimi oraz przez zakazanie państwom członkowskim ustalania limitu kar pieniężnych, który uniemożliwiałby organom nadzorczym nakładanie kar zgodnie z czynnikami i zasadami określonymi w art. 27

ust. 1 i 2. Ponadto we wniosku skreślono wymóg, że kara pieniężna musi być proporcjonalna do osiągniętych przez przedsiębiorstwo przychodów netto ze sprzedaży w skali światowej;

- w pkt 12 zmienia się art. 29 CSDDD w odniesieniu do odpowiedzialności cywilnej przez skreślenie ust. 1, ust. 3 lit. d) i ust. 7 oraz przez zmianę ust. 2, 4 i 5:
 - w celu usunięcia szczególnego, ogólnounijnego systemu odpowiedzialności przewidzianego w dyrektywie. Jednocześnie, zgodnie z głównym celem przedmiotowej dyrektywy, jakim jest zapewnienie ochrony osób poszkodowanych w zakresie praw człowieka i środowiska w wyniku działalności gospodarczej, w proponowanych zmianach utrzymano wymogi dotyczące skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, w tym prawo do pełnej rekompensaty, w przypadku gdy przedsiębiorstwo zostaje pociągnięte do odpowiedzialności za nieprzestrzeganie wymogów należytej staranności wynikających z przedmiotowej dyrektywy zgodnie z prawem krajowym oraz w przypadku gdy takie nieprzestrzeganie wymogów spowodowało szkodę, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony przedsiębiorstw przed nadmierną rekompensatą;
 - z uwagi na odmienne zasady i tradycje istniejące na szczeblu krajowym w zakresie dopuszczania wnoszenia powództw przedstawicielskich – w celu usunięcia szczególnego wymogu określonego w CSDDD w tym zakresie; oraz
 - z tego samego powodu – przez skreślenie wymogu, zgodnie z którym państwa członkowskie muszą zapewnić, aby przepisy dotyczące odpowiedzialności miały nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie w przypadkach, gdy prawem właściwym dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawo krajowe danego państwa członkowskiego; oraz
- w pkt 13 uchyla się art. 36 ust. 1 CSDDD przez wykreślenie pierwszej klauzuli przeglądowej przedmiotowej dyrektywy, która to klauzula wymagałaby od Komisji przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, „nie później niż dnia 26 lipca 2026 r.”, sprawozdania na temat konieczności ustanowienia dodatkowych wymogów należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju dostosowanych do regulowanych przedsiębiorstw finansowych w odniesieniu do świadczenia usług finansowych i działalności inwestycyjnej oraz wariantów takich wymogów należytej staranności, a także ich skutków. Proponuje się wykreślenie tej klauzuli przeglądowej, ponieważ nie pozostawia ona czasu na uwzględnienie doświadczeń związanych z nowo ustanowionymi ogólnymi ramami należytej staranności.

W art. 5 zobowiązano państwa członkowskie do transpozycji niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [12 miesięcy po wejściu w życie] r. oraz do przekazania Komisji tekstu swoich środków transpozycji.

Art. 6 stanowi, że niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniająca dyrektywy 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do niektórych wymogów dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektórych wymogów w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 50 i 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁰,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W komunikacie z dnia 11 lutego 2025 r. zatytułowanym „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania”²¹ Komisja Europejska nakreśliła wizję programu wdrażania i upraszczania, który zapewni szybką i odczuwalną poprawę sytuacji obywateli i przedsiębiorstw. Osiągnięcie tego celu wymaga nie tylko stopniowego podejścia, ale także odważnych działań ze strony Unii. Komisja, Parlament Europejski, Rada, organy państw członkowskich na wszystkich szczeblach i zainteresowane strony muszą współpracować, aby usprawnić i uprościć przepisy unijne, krajowe i regionalne oraz skuteczniej realizować polityki.
- (2) W kontekście zobowiązania Komisji do zmniejszenia obciążeń sprawozdawczych i zwiększenia konkurencyjności konieczna jest zmiana dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE²², 2013/34/UE²³, (UE) 2022/2464²⁴ i (UE)

²⁰ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

²¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Prostsza i szybsza Europa: komunikat dotyczący wdrażania i upraszczania”, COM(2025) 47 final z 11 lutego 2025 r.

²² Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>).

2024/1760²⁵, przy jednoczesnym utrzymaniu celów politycznych Europejskiego Zielonego Ładu²⁶ i Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego²⁷.

- (3) W art. 26a ust. 1 dyrektywy 2006/43/WE zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia, aby biegli rewidenci i firmy audytorskie przeprowadzali atestację sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie ze standardami atestacji dającej ograniczoną pewność, które mają zostać przyjęte przez Komisję. W art. 26a ust. 3 tej dyrektywy zobowiązano Komisję do przyjęcia tych standardów do dnia 1 października 2026 r. Jednostki wyraziły obawy dotyczące pracy wykonywanej przez dostawców usług atestacyjnych oraz potrzebę zapewnienia elastyczności w uwzględnianiu szczególnych rodzajów ryzyka i rozwiązywaniu krytycznych problemów zidentyfikowanych w obszarach atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju. Aby umożliwić Komisji uwzględnienie tych obaw, należy zapewnić jej większą elastyczność w przyjmowaniu tych standardów. Do 2026 r. Komisja wyda ukierunkowane wytyczne dotyczące atestacji, w których objaśni niezbędne procedury, które dostawcy usług atestacyjnych mają stosować w ramach swojej usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność przed przyjęciem standardów w drodze aktu delegowanego.
- (4) W art. 26a ust. 3 akapit drugi dyrektywy 2006/43/WE zobowiązano Komisję do przyjęcia standardów atestacji dającej wystarczającą pewność do dnia 1 października 2028 r., po przeprowadzeniu oceny wykonalności. Aby uniknąć wzrostu kosztów atestacji dla jednostek, należy znieść wymóg przyjęcia takich standardów atestacji dającej wystarczającą pewność.
- (5) W art. 19a ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE zobowiązano duże jednostki oraz małe i średnie jednostki, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE, z wyłączeniem mikrojednostek, do sporządzenia i opublikowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju na poziomie indywidualnym. Aby zmniejszyć obciążenia sprawozdawcze spoczywające na jednostkach, obowiązek sporządzania i publikowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju na poziomie indywidualnym należy ograniczyć do dużych jednostek zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym. Biorąc pod uwagę, że aby można było uznać jednostkę za dużą, musi ona spełnić co najmniej dwa z trzech kryteriów określonych w art. 3 ust. 4 dyrektywy 2013/34/UE, oznacza to, że aby podlegać wymogom sprawozdawczym, jednostki muszą zatrudniać średnio ponad 1

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>).

²⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Europejski Zielony Ład”, COM(2019) 640 final z 11 grudnia 2019 r.

²⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, „Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego”, COM(2018) 97 final z 8 marca 2018 r.

000 pracowników w roku obrotowym i ich przychody netto ze sprzedaży muszą wynosić powyżej 50 mln EUR albo ich suma bilansowa musi wynosić powyżej 25 mln EUR.

- (6) Należy osiągnąć równowagę między celami generowania danych a zmniejszeniem obciążeń administracyjnych. Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym informacje, o których mowa w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852²⁸, mająca zastosowanie do dużych jednostek zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym jest niezbędna do zrozumienia transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. W świetle równowagi, którą należy osiągnąć między celami generowania danych a zmniejszeniem obciążeń administracyjnych, duże jednostki objęte nowym zakresem sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, których przychody netto ze sprzedaży nie przekraczają 450 000 000 EUR w roku obrotowym, powinny mieć możliwość ujawniania informacji, o których mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, w bardziej elastyczny sposób. Komisja powinna być uprawniona do ustanawiania przepisów uzupełniających system sprawozdawczości dla tych jednostek. Należy w szczególności doprecyzować, że Komisja jest uprawniona do określenia systemu sprawozdawczości w odniesieniu do rodzajów działalności, które są jedynie częściowo zgodne z systematyką.
- (7) Art. 1 ust. 3 dyrektywy 2013/34/UE stanowi, że instytucje kredytowe i zakłady ubezpieczeń, które są dużymi jednostkami lub małymi i średnimi jednostkami – z wyłączeniem mikrojednostek – których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE, podlegają wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonym w tej dyrektywie, niezależnie od ich formy prawnej. Biorąc pod uwagę, że zakres jednostkowej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju należy ograniczyć do dużych jednostek zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym, ograniczenie zakresu powinno mieć również zastosowanie do instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń.
- (8) Europejski Instrument Stabilności Finansowej (EFSF) ustanowiony na mocy umowy ramowej EFSF podlega wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonym w dyrektywie 2013/34/UE, chociaż jest zwolniony z systemu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju ustanowionego w dyrektywie 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁹ zgodnie z art. 8 tej dyrektywy. Mimo że EFSF jest dużą jednostką zarejestrowaną w formie prawnej wymienionej w załączniku I do dyrektywy 2013/34/UE, dysponuje on mandatem, tj. uprawnieniem do ochrony stabilności finansowej w Unii przez udzielanie tymczasowej pomocy finansowej państwom członkowskim, których walutą jest euro, który jest w dużej mierze podobny do mandatu Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS), który nie podlega wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Aby EFSF był traktowany w taki sam sposób

²⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

²⁹ Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE (Dz.U. L 39 z 31.12.2004, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/oj>).

jak EMS w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz aby zapewnić spójność z systemem zwolnień przewidzianym w dyrektywie 2004/109/WE, EFSF powinien być zwolniony z systemu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przewidzianego w dyrektywie 2013/34/UE.

- (9) W art. 19a ust. 3 dyrektywy 2013/34/UE zobowiązano jednostki do zgłaszania informacji na temat własnych operacji jednostki i jej łańcucha wartości. Konieczne jest zmniejszenie obciążenia sprawozdawczego spoczywającego na jednostkach w łańcuchu wartości, które nie są zobowiązane do składania własnych sprawozdań w zakresie zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z wymogami dyrektywy 2013/34/UE i bez uszczerbku dla unijnych wymogów dotyczących przeprowadzania procesu należytej staranności jednostka sprawozdająca, do celów przekazywania informacji na temat zrównoważonego rozwoju na poziomie indywidualnym lub skonsolidowanym, nie powinna zatem pozyskiwać od jednostek w jej łańcuchu wartości, mających siedzibę w Unii lub poza Unią, które zatrudniają średnio maksymalnie 1 000 pracowników w roku obrotowym, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania przez jednostki, które nie są zobowiązane do własnej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Jednostka sprawozdająca powinna jednak mieć możliwość gromadzenia od takich jednostek w swoim łańcuchu wartości wszelkich dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze. Jednostki przekazujące informacje na temat swojego łańcucha wartości zgodnie z tymi ograniczeniami należy uznać za spełniające obowiązek sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Dostawcy usług atestacyjnych powinni sporządzać swoją opinię atestacyjną przy uwzględnieniu spoczywającego na jednostkach obowiązku, zgodnie z którym nie powinny one pozyskiwać od jednostek w ich łańcuchu wartości, zatrudniających średnio nie więcej niż 1 000 pracowników w roku obrotowym, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania przez jednostki, które nie są zobowiązane do własnej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. W tym celu Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego w celu ustanowienia standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania przez jednostki, które nie są zobowiązane do własnej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Standardy te powinny być proporcjonalne i odpowiednie do zdolności i charakterystyki tych jednostek oraz do skali i złożoności ich działalności. W miarę możliwości powinny one również określać strukturę, jaką należy stosować, aby przekazywać te informacje.
- (10) W art. 29c ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE zezwolono małym i średnim jednostkom, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE, małym i niezłożonym instytucjom oraz wewnętrznym zakładom ubezpieczeń i reasekuracji na przekazywanie informacji na temat zrównoważonego rozwoju zgodnie z ograniczonym zestawem standardów, które ma przyjąć Komisja. Biorąc pod uwagę, że małe i średnie jednostki, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE, powinny zostać wyłączone ze sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, należy znieść uprawnienie Komisji do przyjmowania aktów delegowanych w celu ustanowienia standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla tych małych i średnich jednostek.

- (11) W art. 19a ust. 7 dyrektywy 2013/34/UE zezwolono małym i średnim jednostkom, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE, na skorzystanie ze zwolnienia ze sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przez pierwsze dwa lata stosowania tych wymogów. Biorąc pod uwagę, że małe i średnie jednostki powinny zostać wyłączone ze sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, należy skreślić przepis dopuszczający to dwuletnie zwolnienie.
- (12) W art. 29a ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE zobowiązano jednostki dominujące dużych grup do sporządzenia i opublikowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju na poziomie skonsolidowanym. Aby zmniejszyć obciążenie sprawozdawcze tych jednostek dominujących, zakres tego obowiązku należy ograniczyć do jednostek dominujących dużych grup zatrudniających średnio ponad 1 000 pracowników, w ujęciu skonsolidowanym, w roku obrotowym.
- (13) W art. 29b ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 2013/34/UE uprawniono Komisję do przyjęcia sektorowych standardów sprawozdawczości w drodze aktów delegowanych, przy czym pierwszy zestaw takich standardów ma zostać przyjęty do dnia 30 czerwca 2026 r. Aby uniknąć wzrostu liczby wymaganych punktów danych, które jednostki powinny zgłaszać, należy znieść to uprawnienie.
- (14) W art. 29b ust. 4 dyrektywy 2013/34/UE określono wymóg, zgodnie z którym standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju nie mogą przewidywać ujawniania informacji, które wymagałoby od jednostek pozyskiwania od małych i średnich jednostek w ich łańcuchu wartości jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje ujawniane zgodnie ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla małych i średnich jednostek, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE. Biorąc pod uwagę, że małe i średnie jednostki, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE, powinny zostać wyłączone ze sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, oraz w celu zmniejszenia obciążenia sprawozdawczego jednostek w łańcuchu wartości, które nie są zobowiązane do własnej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju nie powinny przewidywać ujawniania informacji, które wymagałyby od jednostek pozyskiwania od jednostek w ich łańcuchu wartości, zatrudniających średnio nie więcej niż 1 000 pracowników w roku obrotowym, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje ujawniane zgodnie ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania przez jednostki, które nie są zobowiązane do własnej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (15) W art. 29d dyrektywy 2013/34/UE zobowiązano jednostki podlegające wymogom określonym w art. 19a i 29a tej dyrektywy do sporządzania ich sprawozdania z działalności lub, w stosownych przypadkach, skonsolidowanego sprawozdania z działalności w elektronicznym formacie raportowania określonym w art. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815³⁰ oraz do znakowania ich sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym informacji

³⁰

Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego (Dz.U. L 143 z 29.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/815/oj).

podlegających ujawnieniu, o których mowa w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852³¹, zgodnie z elektronicznym formatem raportowania, który ma zostać określony w tym rozporządzeniu delegowanym. Aby zapewnić jednostkom jasność, należy sprecyzować, że do czasu przyjęcia takich przepisów dotyczących znakowania w drodze tego rozporządzenia delegowanego jednostki nie powinny być zobowiązane do znakowania swojej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

- (16) Zgodnie z art. 33 ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE członkowie organów administrujących, zarządzających i nadzorujących jednostki wspólnie odpowiadają za zapewnienie, by określone dokumenty były sporządzane i ogłaszane zgodnie z wymogami tej dyrektywy. Aby zapewnić jednostkom elastyczność i zmniejszyć ich obciążenie sprawozdawcze, należy sprecyzować, że wspólna odpowiedzialność członków organów administrujących, zarządzających i nadzorujących jednostki za zgodność z wymogami określonymi w art. 29d tej dyrektywy w odniesieniu do cyfryzacji sprawozdania z działalności ogranicza się do jego publikacji w jednolitym formacie elektronicznym, w tym do znakowania zawartej w nim sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (17) Zgodnie z art. 40a ust. 1 akapity czwarty i piąty dyrektywy 2013/34/UE jednostka zależna w Unii jednostki z państwa trzeciego uzyskującej w Unii przychody netto ze sprzedaży przekraczające 150 mln EUR lub, w przypadku braku takiej jednostki zależnej, oddział w Unii, który uzyskuje przychody netto ze sprzedaży przekraczające 40 mln EUR, muszą opublikować i udostępnić informacje na temat zrównoważonego rozwoju na poziomie grupy jednostki dominującej z państwa trzeciego. Aby zapewnić ściślejsze dostosowanie do kryteriów wykorzystywanych do określenia, które jednostki są objęte zakresem dyrektywy (UE) 2024/1760, próg przychodów netto ze sprzedaży jednostki z państwa trzeciego należy zwiększyć ze 150 000 000 EUR do 450 000 000 EUR. W celu zachowania spójności i zmniejszenia obciążeń należy dostosować wielkość jednostki zależnej i oddziału, które mają zostać objęte zakresem art. 40a. Wielkość jednostki zależnej powinna odpowiadać wielkości dużej jednostki, natomiast kryteria dotyczące przychodów netto ze sprzedaży oddziału należy zwiększyć z 40 000 000 EUR do 50 000 000 EUR, aby dostosować je do progu przychodów netto ze sprzedaży dużych jednostek.
- (18) W art. 5 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy (UE) 2022/2464 określono daty, od których państwa członkowskie mają stosować wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w dyrektywie 2013/34/UE, przy czym daty te różnią się w zależności od wielkości danej jednostki. Biorąc pod uwagę, że zakres wymogów dotyczących jednostkowej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju należy ograniczyć, tak aby obejmował jedynie duże jednostki zatrudniające średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym, oraz że należy odpowiednio ograniczyć zakres wymogów dotyczących skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, należy dostosować kryteria określania dat rozpoczęcia stosowania oraz skreślić odniesienie do małych i średnich jednostek, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w UE.

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (19) W art. 5 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy (UE) 2022/2464 określono daty, od których państwa członkowskie mają stosować wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w dyrektywie 2004/109/WE, przy czym daty te różnią się w zależności od wielkości danego emitenta. Biorąc pod uwagę, że zakres wymogów dotyczących jednostkowej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju należy ograniczyć, tak aby obejmował jedynie duże jednostki zatrudniające średnio ponad 1 000 pracowników w roku obrotowym, oraz że należy odpowiednio ograniczyć zakres wymogów dotyczących skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, należy dostosować kryteria określania dat rozpoczęcia stosowania oraz skreślić odniesienie do małych i średnich jednostek.
- (20) W art. 4 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/1760 zakazano państwom członkowskim wprowadzania do prawa krajowego przepisów w dziedzinie objętej tą dyrektywą ustanawiających obowiązki dotyczące należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska odbiegające od obowiązków ustanowionych w art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 10 ust. 1 tej dyrektywy. W celu zapewnienia, aby państwa członkowskie nie wykraczały poza tę dyrektywę, oraz aby uniknąć rozdrobnienia otoczenia regulacyjnego powodującego niepewność prawa i niepotrzebne obciążenia, zakres przepisów podlegających pełnej harmonizacji zawartych w dyrektywie (UE) 2024/1760 należy rozszerzyć na dodatkowe przepisy regulujące podstawowe aspekty procesu należytej staranności. Obejmuje to w szczególności obowiązek identyfikacji, obowiązki w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym skutkom, które zostały lub powinny być zostać zidentyfikowane, obowiązki współpracy z interesariuszami w określonych przypadkach oraz obowiązek zapewnienia mechanizmu składania skarg i powiadamiania. Jednocześnie państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia bardziej rygorystycznych lub bardziej szczegółowych przepisów dotyczących innych aspektów, w tym w celu przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom związanym z nowymi produktami lub usługami.
- (21) W art. 5 dyrektywy (UE) 2024/1760 zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia, aby duże przedsiębiorstwa powyżej określonej wielkości dochowywały należytej staranności w zakresie praw człowieka i środowiska opartej na analizie ryzyka. Aby zmniejszyć obciążenie przedsiębiorstw, które muszą wypełnić ten obowiązek, wymagana należyta staranność powinna zasadniczo ograniczać się do własnej działalności przedsiębiorstwa, działalności jego jednostek zależnych i działalności jego bezpośrednich partnerów biznesowych („poziom 1”). W związku z tym, jeżeli chodzi o relacje biznesowe, przedsiębiorstwa, po sporządzeniu katalogu swoich łańcuchów działalności, powinny być zobowiązane do przeprowadzania szczegółowych ocen wyłącznie w odniesieniu do bezpośrednich partnerów biznesowych. Przedsiębiorstwa powinny jednak spoglądać poza swoje bezpośrednie relacje biznesowe, jeżeli posiadają wiarygodne informacje wskazujące na wystąpienie niekorzystnego skutku na poziomie pośredniego partnera biznesowego. Wiarygodne informacje oznaczają obiektywne informacje, które pozwalają przedsiębiorstwu stwierdzić, że istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że dane informacje są prawdziwe. Może tak być w przypadku, gdy dane przedsiębiorstwo otrzymało skargę lub znalazło się w posiadaniu informacji – na przykład za pośrednictwem wiarygodnych doniesień mediów lub doniesień organizacji pozarządowych, doniesień o niedawnych incydentach lub na podstawie powtarzających się problemów w określonych miejscach – dotyczących prawdopodobnej lub rzeczywistej szkodliwej działalności na poziomie pośredniego partnera biznesowego. W przypadku gdy przedsiębiorstwo posiada takie informacje, powinno przeprowadzić szczegółową

ocenę. Przedsiębiorstwa powinny również przeprowadzać szczegółowe oceny w odniesieniu do niekorzystnych skutków występujących poza zakresem odpowiedzialności ich bezpośredniego partnera biznesowego, w przypadku gdy struktura tej relacji biznesowej nie ma uzasadnienia ekonomicznego i pozwala przypuszczać, że wybrano ją w celu usunięcia bezpośredniego dostawcy prowadzącego szkodliwe działania z zakresu kompetencji przedsiębiorstwa. W przypadku gdy szczegółowa ocena potwierdzi prawdopodobieństwo wystąpienia lub wystąpienie niekorzystnego skutku, należy uznać, że niekorzystny skutek został zidentyfikowany. Ponadto przedsiębiorstwa powinny dążyć do zapewnienia, aby ich kodeks postępowania – stanowiący część ich polityki należytej staranności i określający oczekiwania co do tego, w jaki sposób należy chronić prawa człowieka, w tym prawa pracownicze, i środowisko w ramach działalności gospodarczej – był przestrzegany w całym łańcuchu działalności zgodnie z umowami kaskadowymi i wsparciem MŚP.

- (22) Aby ograniczyć efekt „skapywania” obowiązków na małe i średnie jednostki oraz małe spółki o średniej kapitalizacji, jeżeli chodzi o sporządzanie katalogu łańcucha wartości w celu identyfikacji niekorzystnych skutków, duże przedsiębiorstwa powinny ograniczyć wnioski o udzielenie informacji do informacji określonych w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29a dyrektywy (UE) 2013/34/UE, chyba że potrzebują dodatkowych informacji do sporządzenia katalogu i nie mogą pozyskać tych informacji w inny racjonalny sposób.
- (23) Przedsiębiorstwa mogą znaleźć się w sytuacjach, w których ich produkcja jest w dużym stopniu uzależniona od komponentów pochodzących od jednego lub kilku konkretnych dostawców. Jednocześnie w przypadku gdy działalność gospodarcza takiego dostawcy jest powiązana z dotkliwymi niekorzystnymi skutkami, w tym z pracą dzieci lub poważnymi szkodami dla środowiska, a przedsiębiorstwo bezskutecznie wyczerpało wszystkie środki należytej staranności w celu przeciwdziałania tym skutkom, przedsiębiorstwo, jako rozwiązanie ostateczne, powinno zawiesić relacje biznesowe, kontynuując jednocześnie współpracę z dostawcą w celu znalezienia rozwiązania, w miarę możliwości wykorzystując wszelką zwiększoną siłę nacisku wynikającą z zawieszenia.
- (24) Aby zmniejszyć obciążenie przedsiębiorstw i zwiększyć proporcjonalność zaangażowania interesariuszy, przedsiębiorstwa powinny być zobowiązane do współpracy wyłącznie z pracownikami, ich przedstawicielami, w tym związkami zawodowymi, oraz osobami i społecznościami, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć bezpośredni wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych i jego partnerów biznesowych oraz które są powiązane z konkretnym etapem przeprowadzanego procesu należytej staranności. Obejmuje to osoby lub społeczności w sąsiedztwie zakładów obsługiwanych przez partnerów biznesowych, gdy bezpośrednio dotyka je zanieczyszczenie, lub ludność rdzenną, na której prawo do gruntów lub zasobów bezpośrednio wpływa sposób, w jaki partner biznesowy nabywa, rozwija lub w inny sposób wykorzystuje grunty, lasy lub wody. Ponadto zaangażowanie interesariuszy powinno być wymagane wyłącznie w odniesieniu do niektórych etapów procesu należytej staranności, a mianowicie na etapie identyfikacji, podczas sporządzania (udoskonalonych) planów działania i podczas opracowywania środków zaradczych.
- (25) Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne przedsiębiorstw, termin przyjęcia przez Komisję ogólnych wytycznych dotyczących należytej staranności należy przesunąć na dzień 26 lipca 2026 r. Jednocześnie termin rozpoczęcia stosowania dyrektywy (UE)

2024/1760 w odniesieniu do pierwszej grupy przedsiębiorstw należy odroczyć do dnia 26 lipca 2028 r. zgodnie z dyrektywą (UE) XXX/XXX³². Ten dwuletni okres powinien zapewnić przedsiębiorstwom wystarczająco dużo czasu na uwzględnienie praktycznych wytycznych i najlepszych praktyk zawartych w wytycznych Komisji przy wdrażaniu środków należytej staranności.

- (26) Aby zapewnić lepsze dostosowanie dyrektywy (UE) 2024/1760 do systemu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonego w dyrektywie (UE) 2022/2464, wymóg wdrożenia planu transformacji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu należy zastąpić doprecyzowaniem, że spoczywający na przedsiębiorstwach obowiązek przyjęcia planu transformacji obejmuje wymienienie planowanych i podjętych działań wykonawczych. Przyjęcie planu, a także jego opracowywanie i późniejsze aktualizowanie, nadal podlegają nadzorowi administracyjnemu.
- (27) W art. 27 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/1760 zobowiązano państwa członkowskie do ustanowienia kar, które mają być „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające”. W art. 27 ust. 2 tej dyrektywy zobowiązano państwa członkowskie do tego, aby przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym nałożeniu kar, a w przypadku decyzji o ich nałożeniu, przy określaniu ich charakteru i odpowiedniego poziomu, odpowiednio uwzględniły szereg czynników, które determinują ciężar naruszenia, oraz okoliczności łagodzące lub obciążające. W art. 27 ust. 4 tej dyrektywy zobowiązano państwa członkowskie do uzależnienia wszelkich nakładanych kar pieniężnych od przychodów netto ze sprzedaży danego przedsiębiorstwa w skali światowej. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że państwa członkowskie muszą już uwzględniać szereg czynników określonych w art. 27 ust. 2 tej dyrektywy, konieczność uzależnienia kar pieniężnych od przychodów netto ze sprzedaży danego przedsiębiorstwa w skali światowej jest zbędna. Aby jednak zapewnić równe warunki działania w całej Unii, państwom członkowskim należy zakazać wprowadzania do prawa krajowego limitu jakichkolwiek kar pieniężnych nakładanych na przedsiębiorstwa podlegające ich jurysdykcji, który to limit uniemożliwiałaby organom nadzorczym nakładanie kar zgodnie z czynnikami określonymi w art. 27 ust. 2. Ponadto, aby zharmonizować praktyki w zakresie egzekwowania w całej Unii, Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, powinna opracować wytyczne, aby pomóc organom nadzorczym w ustalaniu poziomu kar.
- (28) Aby ograniczyć ewentualne ryzyko sporów sądowych związane ze zharmonizowanym systemem odpowiedzialności cywilnej przewidzianym w dyrektywie (UE) 2024/1760, należy usunąć szczególny, ogólnounijny system odpowiedzialności przewidziany obecnie w art. 29 ust. 1 tej dyrektywy. Jednocześnie, zgodnie z prawem zarówno międzynarodowym, jak i unijnym, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia osobom poszkodowanym w wyniku niekorzystnego skutku skutecznego dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz do zagwarantowania przysługującego im prawa do skutecznego środka prawnego, jak zapisano w art. 2 ust. 3 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 8 Powszechnej deklaracji praw człowieka, art. 9 ust. 3 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (konwencja z Aarhus) oraz w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby w przypadku gdy przedsiębiorstwo zostaje pociągnięte

³² Dyrektywa (UE) 2025/XX z dnia [...] r.

do odpowiedzialności za nieprzestrzeganie wymogów należytej staranności określonych w dyrektywie (UE) 2024/1760 oraz w przypadku gdy takie nieprzestrzeganie wymogów spowodowało szkodę, osoby poszkodowane miały możliwość otrzymania pełnej rekompensaty, która powinna zostać przyznana zgodnie z zasadami skuteczności i równoważności, natomiast zrównoważenie tego za pomocą zabezpieczeń powinno zapobiec nadmiernej rekompensacie. Z uwagi na odmienne zasady i tradycje istniejące na szczeblu krajowym w zakresie dopuszczania wnoszenia powództw przedstawicielskich należy skreślić szczególny wymóg w tym zakresie zawarty w dyrektywie (UE) 2024/1760. Takie skreślenie pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich przepisów mającego zastosowanie prawa krajowego, które upoważniają związek zawodowy, pozarządową organizację działającą na rzecz praw człowieka lub środowiska, inną organizację pozarządową lub krajową instytucję praw człowieka do wniesienia powództwa w celu egzekwowania praw domniemanych osób poszkodowanych lub do wsparcia takiego powództwa wniesionego bezpośrednio przez taką osobę. Ponadto z tego samego powodu należy uchylić wymóg, zgodnie z którym państwa członkowskie muszą zapewnić, aby przepisy dotyczące odpowiedzialności miały nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie w przypadkach, gdy prawem właściwym dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawo krajowe danego państwa członkowskiego. Uchylenie tego wymogu nie ogranicza możliwości ustanowienia przez państwa członkowskie, że przepisy prawa krajowego transponujące art. 29 dyrektywy (UE) 2024/1760 mają nadrzędne, bezwzględnie obowiązujące zastosowanie zgodnie z art. 16 rozporządzenia (WE) nr 864/2007 w przypadkach, gdy prawem właściwym dla roszczeń w tym zakresie nie jest prawo krajowe żadnego z państw członkowskich.

- (29) W art. 36 ust. 1 dyrektywy (UE) 2024/1760 zobowiązano Komisję do przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, nie później niż dnia 26 lipca 2026 r., sprawozdania na temat konieczności ustanowienia dodatkowych wymogów należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju dostosowanych do regulowanych przedsiębiorstw finansowych w odniesieniu do świadczenia usług finansowych i działalności inwestycyjnej oraz wariantów takich wymogów należytej staranności, a także ich skutków. Z uwagi na fakt, że ta klauzula przeglądowa nie pozostawia czasu na uwzględnienie doświadczeń związanych z nowo ustanowionymi ogólnymi ramami należytej staranności, należy ją skreślić.
- (30) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (31) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2006/43/WE, dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę (UE) 2022/2464 i dyrektywę (UE) 2024/1760,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2006/43/WE

W dyrektywie 2006/43/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 26a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 48a w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy o standardy atestacji dającej ograniczoną pewność określające procedury, które biegły(-li) rewident(-ci) i firma(-y) audytorska(-ie) wykonują w celu sformułowania wniosków co do atestacji sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym procedury dotyczące planowania zlecenia, uwzględniania rodzajów ryzyka i reagowania na nie oraz określające rodzaje wniosków, jakie należy zawrzeć w sprawozdaniu z atestacji sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju lub, w odpowiednim przypadku, w sprawozdaniu z badania.

Komisja może przyjąć standardy atestacji, o których mowa w akapicie pierwszym, jedynie w przypadku, gdy:

- a) zostały opracowane z uwzględnieniem prawidłowej, należytej procedury, nadzoru publicznego i przejrzystości;
 - b) przyczyniają się do osiągnięcia wysokiego poziomu wiarygodności i jakości rocznej lub skonsolidowanej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju; oraz
 - c) sprzyjają wspólnemu dobru Unii.”;
- 2) art. 48a ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 26a ust. 3, powierza się Komisji na czas nieokreślony.”.

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2013/34/UE

W dyrektywie 2013/34/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 3 formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Środki koordynacyjne określone w art. 19a, 19b, 29a, 29aa, 29d, 30 i 33, art. 34 ust. 1 akapit drugi lit. aa), art. 34 ust. 2 i 3 oraz art. 51 niniejszej dyrektywy stosuje się również do przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do następujących jednostek, niezależnie od ich formy prawnej, pod warunkiem że są one dużymi jednostkami, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym przekracza 1 000:”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środków koordynacyjnych określonych w art. 19a, 29a i 29d nie stosuje się do Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EFSF) ustanowionego na mocy umowy ramowej EFSF ani do produktów finansowych wymienionych w art. 2 pkt 12 lit. b) i f) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088*.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>).”;

2) w art. 19a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Duże jednostki, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym przekracza 1 000, zawierają w swoim sprawozdaniu z działalności informacje niezbędne do zrozumienia wpływu jednostki na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem oraz informacje niezbędne do zrozumienia, w jaki sposób kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem wpływają na rozwój, wyniki i sytuację jednostki.”;

b) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W stosownych przypadkach w informacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, ujmuje się informacje na temat własnych operacji jednostki i jej łańcucha wartości, w tym jej produktów i usług, stosunków gospodarczych i łańcuchów dostaw. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów przekazywania informacji na temat zrównoważonego rozwoju wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy jednostki nie pozyskiwały od jednostek w swoim łańcuchu wartości, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym nie przekracza 1 000, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze. Uznaje się, że jednostki, które zgłaszają niezbędne informacje dotyczące łańcucha wartości bez pozyskiwania od jednostek w ich łańcuchu wartości, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym nie przekracza 1 000, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze, wypełniły obowiązek zgłaszania informacji dotyczących łańcucha wartości określony w niniejszym ustępie.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla unijnych wymogów dotyczących prowadzenia przez jednostki procesu należytej staranności.”;

c) uchyla się ust. 6 i 7;

3) dodaje się art. 19b w brzmieniu:

Opcjonalna sprawozdawczość w zakresie systematyki prowadzona przez niektóre jednostki

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na zasadzie odstępstwa od art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852 jednostki, o których mowa w art. 19a ust. 1 niniejszej dyrektywy, których przychody netto ze sprzedaży na dzień bilansowy nie przekraczają 450 000 000 EUR w roku obrotowym, stosowały ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu.

2. Jednostka, o której mowa w ust. 1, która twierdzi, że jej działalność jest powiązana z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo zgodnie z art. 3 i 9 rozporządzenia (UE) 2020/852, lub z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w tych przepisach, zawiera w swoim sprawozdaniu z działalności informacje na temat tego, w jaki sposób i w jakim stopniu prowadzona przez nią działalność jest powiązana ze wspomnianymi rodzajami działalności gospodarczej.

3. W szczególności jednostka niefinansowa, która twierdzi, że jej działalność jest powiązana z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo zgodnie z art. 3 i 9 rozporządzenia (UE) 2020/852, ujawnia następujące wskaźniki:

- a) część swojego obrotu pochodzącą z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie art. 3 i 9 tego rozporządzenia;
- b) część swoich nakładów inwestycyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie art. 3 i 9 tego rozporządzenia.

Jednostka niefinansowa, która ujawnia wskaźniki, o których mowa w akapicie pierwszym, może ujawnić część swoich kosztów operacyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie art. 3 i 9 rozporządzenia (UE) 2020/852.

4. W szczególności jednostka niefinansowa, która twierdzi, że jej działalność jest powiązana z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852, ujawnia następujące wskaźniki:

- a) część swojego obrotu pochodzącą z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 tego rozporządzenia;
- b) część swoich nakładów inwestycyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 tego rozporządzenia.

Jednostka niefinansowa, która ujawnia wskaźniki, o których mowa w akapicie pierwszym, może ujawnić część swoich kosztów operacyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852.

5. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 49 niniejszej dyrektywy w celu uzupełnienia ust. 1, 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, aby doprecyzować treść

i sposób przedstawienia informacji, które mają być ujawniane na podstawie tych ustępów, w tym treść informacji dotyczących działalności gospodarczej, która spełnia jedynie niektóre kryteria określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852, oraz metodykę, którą należy stosować, aby zapewnić zgodność z tymi ustępami, z uwzględnieniem specyfiki jednostek zarówno finansowych, jak niefinansowych, oraz technicznych kryteriów kwalifikacji ustanowionych na podstawie tego rozporządzenia.”;

4) w art. 29a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Jednostki dominujące dużej grupy, w której na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym, w ujęciu skonsolidowanym, przekracza 1 000, ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z działalności informacje niezbędne do zrozumienia wpływu grupy na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem oraz informacje niezbędne do zrozumienia wpływu kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem na rozwój, wyniki i sytuację grupy.”;

b) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„W stosownych przypadkach w informacjach, o których mowa w ust. 1 i 2, ujmuje się informacje na temat własnych operacji grupy i jej łańcucha wartości, w tym jej produktów i usług, stosunków gospodarczych i łańcuchów dostaw. Państwa członkowskie zapewniają, aby do celów przekazywania informacji na temat zrównoważonego rozwoju wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy jednostki nie pozyskiwały od jednostek w swoim łańcuchu wartości, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym nie przekracza 1 000, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze. Uznaje się, że jednostki, które zgłaszają niezbędne informacje dotyczące łańcucha wartości bez pozyskiwania od jednostek w ich łańcuchu wartości, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym nie przekracza 1 000, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze, wypełniły obowiązek zgłaszania informacji dotyczących łańcucha wartości określony w niniejszym ustępie.”;

(ii) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla unijnych wymogów dotyczących prowadzenia przez jednostki procesu należytej staranności.”;

5) dodaje się art. 29aa w brzmieniu:

Opcjonalna sprawozdawczość w zakresie systematyki prowadzona przez niektóre jednostki dominujące

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na zasadzie odstępstwa od art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852 jednostki dominujące, o których mowa w art. 29a ust. 1 niniejszej dyrektywy, których przychody netto ze sprzedaży na dzień bilansowy nie przekraczają – w ujęciu skonsolidowanym – 450 000 000 EUR w roku obrotowym, stosowały ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu.

2. Jednostka dominująca, o której mowa w ust. 1, która twierdzi, że jej działalność jest powiązana z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo zgodnie z art. 3 i 9 rozporządzenia (UE) 2020/852, lub z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w tych przepisach, zawiera w swoim sprawozdaniu z działalności informacje na temat tego, w jaki sposób i w jakim stopniu prowadzona przez nią działalność jest powiązana ze wspomnianymi rodzajami działalności gospodarczej.

3. W szczególności niefinansowa jednostka dominująca, która twierdzi, że jej działalność jest powiązana z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo zgodnie z art. 3 i 9 rozporządzenia (UE) 2020/852, ujawnia następujące wskaźniki:

- a) część swojego obrotu pochodzącą z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie art. 3 i 9 tego rozporządzenia;
- b) część swoich nakładów inwestycyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie art. 3 i 9 tego rozporządzenia.

Niefinansowa jednostka dominująca, która ujawnia wskaźniki, o których mowa w akapicie pierwszym, może ujawnić część swoich kosztów operacyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo na podstawie art. 3 i 9 tego rozporządzenia.

4. W szczególności niefinansowa jednostka dominująca, która twierdzi, że jej działalność jest powiązana z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852, ujawnia następujące wskaźniki:

- a) część swojego obrotu pochodzącą z produktów lub usług związanych z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 tego rozporządzenia;
- b) część swoich nakładów inwestycyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 tego rozporządzenia.

Niefinansowa jednostka dominująca, która ujawnia wskaźniki, o których mowa w akapicie pierwszym, może ujawnić część swoich kosztów operacyjnych odpowiadającą aktywom lub procesom związanym z działalnością gospodarczą, która spełnia jedynie niektóre wymogi określone w art. 3 tego rozporządzenia.

5. Komisja przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 49 niniejszej dyrektywy w celu uzupełnienia ust. 1, 2, 3 i 4 niniejszego artykułu, aby doprecyzować treść i sposób przedstawienia informacji, które mają być ujawniane na podstawie tych ustępów, w tym treść informacji dotyczących działalności gospodarczej, która spełnia jedynie niektóre kryteria określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852, oraz metodykę, którą należy stosować, aby zapewnić zgodność z tymi ustępami, z uwzględnieniem specyfiki jednostek zarówno finansowych, jak niefinansowych, oraz technicznych kryteriów kwalifikacji ustanowionych na podstawie niniejszego rozporządzenia.”;

6) w art. 29b wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 uchyla się akapity trzeci i czwarty;

b) ust. 4 akapit pierwszy zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie:

„Standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju nie określają informacji podlegających ujawnieniu, które wymagałyby od jednostek pozyskiwania od jednostek w ich łańcuchu wartości, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym nie przekracza 1 000, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje ujawniane zgodnie ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29ca.”;

7) uchyla się art. 29c;

8) dodaje się art. 29ca w brzmieniu:

„Artykuł 29ca

Standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania

1. Aby ułatwić dobrowolne przekazywanie informacji na temat zrównoważonego rozwoju przez jednostki inne niż te, o których mowa w art. 19a ust. 1 i art. 29a ust. 1, Komisja do dnia [4 miesiące po wejściu w życie niniejszej dyrektywy] r. przyjmie zgodnie z art. 49 akt delegowany uzupełniający niniejszą dyrektywę w celu ustanowienia standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dobrowolnego stosowania przez takie jednostki.

2. Standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w ust. 1, są proporcjonalne i odpowiednie do zdolności i charakterystyki jednostek, dla których zostały opracowane, oraz do skali i złożoności ich działalności. W miarę możliwości określają one również strukturę, jaką należy stosować, aby przedstawiać takie informacje na temat zrównoważonego rozwoju.”;

9) art. 29d otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 29d

Jednolity elektroniczny format raportowania

1. Jednostki podlegające wymogom art. 19a niniejszej dyrektywy sporządzają swoje sprawozdanie z działalności w elektronicznym formacie raportowania określonym w art. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815* oraz

znakują swoją sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym informacje podlegające ujawnieniu, o których mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, zgodnie z elektronicznym formatem raportowania, który ma zostać określony w tym rozporządzeniu delegowanym. Do czasu przyjęcia takich przepisów dotyczących znakowania w drodze tego rozporządzenia delegowanego jednostki nie są zobowiązane do znakowania swojej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

2. Jednostki dominujące podlegające wymogom art. 29a sporządzają swoje skonsolidowane sprawozdanie z działalności w elektronicznym formacie raportowania określonym w art. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/815 oraz znakują swoją sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym informacje podlegające ujawnieniu, o których mowa w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, zgodnie z elektronicznym formatem raportowania, który ma zostać określony w tym rozporządzeniu delegowanym. Do czasu przyjęcia takich przepisów dotyczących znakowania w drodze tego rozporządzenia delegowanego jednostki dominujące nie są zobowiązane do znakowania swojej sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

* Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu sprawozdawczego (Dz.U. L 143 z 29.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/815/oj).”;

10) art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie organów administrujących, zarządzających i nadzorujących jednostki – działający w ramach kompetencji przyznanych im na mocy przepisów prawa krajowego – wspólnie odpowiadali za zapewnienie, by następujące dokumenty były sporządzane i ogłaszane zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy oraz, w stosownych przypadkach, z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002, z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2019/815, ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 29b niniejszej dyrektywy, oraz z wymogami zawartymi w art. 29d niniejszej dyrektywy:

- a) roczne sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności oraz – w przypadku gdy jest ono przedkładane oddzielnie – oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego; oraz
- b) skonsolidowane sprawozdanie finansowe, skonsolidowane sprawozdanie z działalności oraz – w przypadku gdy jest ono przedkładane oddzielnie – skonsolidowane oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie organów administrujących, zarządzających i nadzorujących jednostki – działający w ramach kompetencji przyznanych im na mocy przepisów prawa krajowego – nie odpowiadali wspólnie za zapewnienie, by sprawozdanie z działalności lub, w stosownych przypadkach, skonsolidowane sprawozdanie z działalności było sporządzane zgodnie z art. 29d.”;

11) w art. 34 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 akapit drugi lit. aa) otrzymuje brzmienie:

„aa) w stosownych przypadkach wydają opinię na podstawie usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność na temat zgodności sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju z wymogami niniejszej dyrektywy, w tym zgodności sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju ze standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju przyjętymi na podstawie art. 29b, procesu przeprowadzonego przez jednostkę w celu identyfikacji informacji przedstawionych zgodnie z tymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zgodności z wymogiem znakowania sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 29d, a także zgodności z wymogami sprawozdawczymi zawartymi w art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852;”;

- b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby opinia, o której mowa w ust. 1 akapit drugi lit. aa), była sporządzana przy pełnym uwzględnieniu spoczywającego na jednostkach obowiązku, zgodnie z którym nie powinny one pozyskiwać od jednostek w ich łańcuchu wartości, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym nie przekracza 1 000, jakichkolwiek informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29ca, z wyjątkiem dodatkowych informacji na temat zrównoważonego rozwoju, które są powszechnie wymieniane między jednostkami w danym sektorze.”;

- 12) w art. 40a ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Akapit pierwszy ma zastosowanie wyłącznie do dużych jednostek zależnych zdefiniowanych w art. 3 ust. 4 niniejszej dyrektywy.”;

- b) akapity czwarty i piąty otrzymują brzmienie:

„Przepis, o którym mowa w akapicie trzecim, ma zastosowanie do oddziału wyłącznie w przypadku, gdy jednostka z państwa trzeciego nie posiada jednostki zależnej, o której mowa w akapicie pierwszym, oraz w przypadku gdy w poprzednim roku obrotowym oddział uzyskał przychody netto ze sprzedaży przekraczające próg, o którym mowa w art. 3 ust. 4 lit. b) niniejszej dyrektywy.

Akapity pierwszy i trzeci mają zastosowanie do jednostek zależnych lub oddziałów, o których mowa w tych akapitach, wyłącznie w przypadku, gdy jednostka z państwa trzeciego, na poziomie grupy lub, jeżeli nie ma to zastosowania, na poziomie indywidualnym, uzyskała w Unii przychody netto ze sprzedaży przekraczające 450 000 000 EUR za każde z ostatnich dwóch kolejnych lat obrotowych.”;

- 13) w art. 49 wprowadza się następujące zmiany:

- a) dodaje się ust. 3c–3e w brzmieniu:

„3c. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 19b ust. 5, art. 29aa ust. 5 i art. 29ca, powierza się Komisji na czas

nieokreślony od dnia *[data wejścia w życie niniejszej dyrektywy zmieniającej]* r.

3d. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 19b ust. 5, art. 29aa ust. 5 i art. 29ca, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

3e. Przed przyjęciem i podczas opracowywania aktów delegowanych na podstawie art. 19b ust. 5 i art. 29aa ust. 5 Komisja gromadzi wszelką niezbędną wiedzę specjalistyczną, w tym w drodze konsultacji z ekspertami należącymi do grupy ekspertów z państw członkowskich ds. zrównoważonego finansowania, o której mowa w art. 24 rozporządzenia (UE) 2020/852.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 1 ust. 2, art. 3 ust. 13, art. 19b, art. 29aa, art. 29b, art. 29ca, art. 40b lub art. 46 ust. 2 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”.

Artykuł 3

Zmiany w dyrektywie (UE) 2022/2464

W art. 5 ust. 2 dyrektywy (UE) 2022/2464 wprowadza się następujące zmiany:

1) w akapicie pierwszym wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się lit. a);

b) w lit. b) wprowadza się następujące zmiany:

(i) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) do dużych jednostek, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym przekracza 1 000;”;

(ii) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:

„(ii) do jednostek dominujących dużej grupy, w której na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym, w ujęciu skonsolidowanym, przekracza 1 000;”;

c) uchyla się lit. c);

2) w akapicie trzecim wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się lit. a);

b) w lit. b) wprowadza się następujące zmiany:

(i) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

- „(i) do emitentów zdefiniowanych w art. 2 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2004/109/WE, którzy są dużymi jednostkami w rozumieniu art. 3 ust. 4 dyrektywy 2013/34/UE, w których na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym przekracza 1 000;”;
- (ii) ppkt (ii) otrzymuje brzmienie:
 - „(ii) do emitentów zdefiniowanych w art. 2 ust. 1 lit. d) dyrektywy 2004/109/WE, którzy są jednostkami dominującymi dużej grupy, w której na dzień bilansowy średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym, w ujęciu skonsolidowanym, przekracza 1 000.”;
- c) uchyla się lit. c).

Artykuł 4

Zmiany w dyrektywie (UE) 2024/1760

W dyrektywie (UE) 2024/1760 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 ust. 1 lit. c) otrzymuje brzmienie:
 - „c) spoczywającego na przedsiębiorstwach obowiązku przyjęcia planu transformacji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, w tym działań wykonawczych, służących zapewnieniu – w drodze starannego działania – zgodności modelu biznesowego i strategii biznesowej przedsiębiorstwa z transformacją w stronę gospodarki zrównoważonej oraz z celem polegającym na ograniczeniu globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim.”;
- 2) art. 3 ust. 1 lit. n) otrzymuje brzmienie:
 - „n) »interesariusze« oznaczają pracowników przedsiębiorstwa, pracowników jego jednostek zależnych i pracowników jego partnerów biznesowych, działające w tych podmiotach związki zawodowe i przedstawiciele pracowników oraz osoby lub społeczności, na których prawa lub interesy mają lub mogą mieć bezpośredni wpływ produkty, usługi i działalność danego przedsiębiorstwa, jego jednostek zależnych i jego partnerów biznesowych, oraz upoważnionych przedstawicieli tych osób lub społeczności;”;
- 3) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Poziom harmonizacji

1. Bez uszczerbku dla art. 1 ust. 2 i 3 państwa członkowskie nie wprowadzają do prawa krajowego przepisów w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą ustanawiających obowiązki dotyczące należytej staranności w zakresie praw człowieka i środowiska odbiegające od obowiązków ustanowionych w art. 6 i 8, art. 10 ust. 1–5, art. 11 ust. 1–6 i art. 14.
2. Niezależnie od ust. 1 niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim wprowadzania do prawa krajowego bardziej rygorystycznych przepisów odbiegających od przepisów ustanowionych w artykułach innych niż art. 6

i 8, art. 10 ust. 1–5, art. 11 ust. 1–6 i art. 14 lub przepisów bardziej szczegółowych pod względem celu lub dziedziny, których dotyczą, w tym przez uregulowanie konkretnych produktów, usług lub sytuacji, w celu osiągnięcia innego poziomu ochrony praw człowieka, praw pracowniczych i praw socjalnych, środowiska lub klimatu.”;

4) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) przeprowadzenia – w oparciu o sporządzony katalog, o którym mowa w lit. a) – szczegółowej oceny własnej działalności, działalności swoich jednostek zależnych oraz, jeżeli jest to związane z ich łańcuchami działalności, działalności swoich bezpośrednich partnerów biznesowych, w obszarach, w przypadku których stwierdzono największe prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych skutków i w przypadku których stwierdzono, że skutki te będą najdotkliwsze.”;

b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy przedsiębiorstwo posiada wiarygodne informacje pozwalające przypuszczać, że wystąpiły lub mogą wystąpić niekorzystne skutki na poziomie działalności pośredniego partnera biznesowego, przeprowadza ono szczegółową ocenę. Przedsiębiorstwo zawsze przeprowadza taką ocenę, gdy pośredni, a nie bezpośredni charakter relacji z partnerem biznesowym jest wynikiem sztucznej konstrukcji, która nie odzwierciedla realiów gospodarczych, ale wskazuje na obejście ust. 2 lit. b). W przypadku gdy ocena potwierdzi prawdopodobieństwo wystąpienia lub wystąpienie niekorzystnego skutku, uznaje się, że niekorzystny skutek został zidentyfikowany.

Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla uwzględniania przez przedsiębiorstwo dostępnych informacji na temat pośrednich partnerów biznesowych oraz tego, czy ci partnerzy biznesowi są w stanie przestrzegać przepisów i zasad określonych w kodeksie postępowania przedsiębiorstwa, przy wyborze bezpośredniego partnera biznesowego.

Niezależnie od akapitu pierwszego oraz niezależnie od tego, czy dostępne są wiarygodne informacje na temat pośrednich partnerów biznesowych, przedsiębiorstwo dąży do uzyskania od bezpośredniego partnera biznesowego gwarancji umownych, że zapewni on przestrzeganie kodeksu postępowania przedsiębiorstwa przez ustanowienie odpowiednich gwarancji umownych ze strony swoich partnerów biznesowych. Art. 10 ust. 2 lit. b) i e) stosuje się odpowiednio.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli informacje niezbędne do przeprowadzenia szczegółowej oceny przewidzianej w ust. 2 lit. b) i ust. 2a można pozyskać od różnych partnerów biznesowych, przedsiębiorstwo priorytetowo zwraca się o takie informacje, w uzasadnionych przypadkach, bezpośrednio do partnera biznesowego lub partnerów biznesowych, w przypadku których wystąpienie niekorzystnych skutków jest najbardziej prawdopodobne.”;

d) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Państwa członkowskie zapewniają, aby na potrzeby sporządzania katalogu, o którym mowa w ust. 2 lit. a), przedsiębiorstwa nie pozyskiwały od bezpośrednich partnerów biznesowych zatrudniających mniej niż 500 pracowników informacji wykraczających poza informacje określone w standardach do dobrowolnego stosowania, o których mowa w art. 29a dyrektywy 2013/34/UE.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku gdy do sporządzenia katalogu, o którym mowa w ust. 2 lit. a), niezbędne są dodatkowe informacje – z uwagi na oznaki wskazujące na prawdopodobne występowanie niekorzystnych skutków lub ze względu na to, że standardy nie obejmują odpowiednich skutków – oraz jeżeli takich dodatkowych informacji nie można racjonalnie pozyskać za pomocą innych środków, przedsiębiorstwo może zwrócić się do takiego partnera biznesowego o przedstawienie takich informacji.”;

5) art. 10 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli chodzi o potencjalne niekorzystne skutki, o których mowa w ust. 1 i którym nie można było zapobiec ani których nie można było odpowiednio złagodzić za pomocą środków określonych w ust. 2, 4 i 5, przedsiębiorstwo, jako rozwiązanie ostateczne:

- a) powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem biznesowym, z którym lub z którego łańcuchem działalności wiąże się dany skutek;
- b) jeżeli zezwala mu na to prawo regulujące jego relację z danym partnerem biznesowym, bez zbędnej zwłoki przyjmuje i wdraża udoskonalony plan działań zapobiegawczych na potrzeby konkretnego niekorzystnego skutku, pod warunkiem że można zasadnie oczekiwać, iż działania te będą skuteczne; oraz
- c) wykorzystuje lub zwiększa swoją siłę nacisku za pomocą zawieszenia relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności.

Dopóki można zasadnie oczekiwać, że udoskonalony plan działań zapobiegawczych będzie skuteczny, sam fakt kontynuowania współpracy z partnerem biznesowym nie powoduje powstania odpowiedzialności po stronie przedsiębiorstwa.

Przed zawieszeniem relacji biznesowej przedsiębiorstwo ocenia, czy można zasadnie oczekiwać, że niekorzystne skutki tej decyzji będą wyraźnie bardziej dotkliwe niż niekorzystny skutek, któremu nie udało się zapobiec lub którego nie udało się odpowiednio złagodzić. W takim przypadku przedsiębiorstwo nie jest zobowiązane do zawieszenia relacji biznesowej i ma możliwość poinformowania właściwego organu nadzorczego o należytych uzasadnionych powodach takiej decyzji.

Państwa członkowskie przewidują opcję zawieszenia relacji biznesowej w umowach podlegających ich prawu zgodnie z akapitem pierwszym, z wyjątkiem umów, w których strony są zobowiązane do ich zawarcia na mocy prawa.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo podejmuje decyzję o zawieszeniu relacji biznesowej, podejmuje kroki mające na celu zapobieżenie skutkom tego zawieszenia, złagodzenie ich lub ich usunięcie, informuje danego partnera biznesowego o tej decyzji z odpowiednim wyprzedzeniem i regularnie przeprowadza przegląd tej decyzji.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie zdecyduje się na zawieszenie relacji biznesowej zgodnie z niniejszym artykułem, monitoruje potencjalny niekorzystny skutek i okresowo dokonuje oceny swojej decyzji oraz tego, czy dostępne są inne odpowiednie środki.”;

6) art. 11 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Jeżeli chodzi o rzeczywiste niekorzystne skutki, o których mowa w ust. 1 i którym nie można było zapobiec ani których nie można było odpowiednio złagodzić za pomocą środków określonych w ust. 3, 5 i 6, przedsiębiorstwo, jako rozwiązanie ostateczne:

- a) powstrzymuje się od nawiązywania nowych lub rozszerzania istniejących relacji z partnerem biznesowym, z którym lub z którego łańcuchem działalności wiąże się dany skutek;
- b) jeżeli zezwala mu na to prawo regulujące jego relację z danym partnerem biznesowym, bez zbędnej zwłoki przyjmuje i wdraża udoskonalony plan działań zapobiegawczych na potrzeby konkretnego niekorzystnego skutku, pod warunkiem że można zasadnie oczekiwać, iż działania te będą skuteczne; oraz
- c) wykorzystuje lub zwiększa swoją siłę nacisku za pomocą zawieszenia relacji biznesowych w odniesieniu do danej działalności.

Dopóki można zasadnie oczekiwać, że udoskonalony plan działań zapobiegawczych będzie skuteczny, sam fakt kontynuowania współpracy z partnerem biznesowym nie powoduje powstania odpowiedzialności po stronie przedsiębiorstwa.

Przed zawieszeniem relacji biznesowej przedsiębiorstwo ocenia, czy można zasadnie oczekiwać, że niekorzystne skutki tej decyzji będą wyraźnie bardziej dotkliwe niż niekorzystny skutek, któremu nie udało się zapobiec lub którego nie udało się odpowiednio złagodzić. W takim przypadku przedsiębiorstwo nie jest zobowiązane do zawieszenia relacji biznesowej i ma możliwość poinformowania właściwego organu nadzorczego o należytych uzasadnionych powodach takiej decyzji.

Państwa członkowskie przewidują opcję zawieszenia relacji biznesowej w umowach podlegających ich prawu zgodnie z akapitem pierwszym, z wyjątkiem umów, w których strony są zobowiązane do ich zawarcia na mocy prawa.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo podejmuje decyzję o zawieszeniu relacji biznesowej, podejmuje kroki mające na celu zapobieżenie skutkom tego zawieszenia, złagodzenie ich lub ich usunięcie, informuje danego partnera biznesowego o tej decyzji z odpowiednim wyprzedzeniem i regularnie przeprowadza przegląd tej decyzji.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo nie zdecyduje się na zawieszenie relacji biznesowej zgodnie z niniejszym artykułem, monitoruje potencjalny niekorzystny skutek i okresowo dokonuje oceny swojej decyzji oraz tego, czy dostępne są inne odpowiednie środki.”;

7) w art. 13 ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

- a) formuła wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„Konsultacje z odpowiednimi interesariuszami odbywają się na następujących etapach procesu należytej staranności.”;

- b) uchyla się lit. c) i e);

- 8) art. 15 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
- „Takie oceny opierają się, w stosownych przypadkach, na wskaźnikach jakościowych i ilościowych oraz są przeprowadzane bez zbędnej zwłoki po wystąpieniu istotnej zmiany, a co najmniej raz na 5 lat i każdorazowo, gdy istnieją uzasadnione podstawy, by sądzić, że dane środki nie są już adekwatne lub skuteczne lub że mogą pojawić się nowe ryzyka wystąpienia takich niekorzystnych skutków.”;
- 9) art. 19 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Wytyczne, o których mowa w ust. 2 lit. a), udostępnia się nie później niż dnia 26 lipca 2026 r., wytyczne, o których mowa w ust. 2 lit. d) i e) – nie później niż dnia 26 stycznia 2027 r., a wytyczne, o których mowa w ust. 2 lit. b), f) i g) – nie później niż dnia 26 lipca 2027 r.”;
- 10) art. 22 ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:
- „Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), b) i c) i art. 2 ust. 2 lit. a), b) i c), przyjęły plan transformacji na rzecz łagodzenia zmiany klimatu, w tym działania wykonawcze, służące zapewnieniu – w drodze starannego działania – zgodności modelu biznesowego i strategii biznesowej przedsiębiorstwa z transformacją w stronę gospodarki zrównoważonej oraz z celem, jakim jest ograniczenie globalnego ocieplenia do 1,5 °C zgodnie z porozumieniem paryskim, i celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej ustanowionym w rozporządzeniu (UE) 2021/1119, w tym przewidzianymi w tym rozporządzeniu celami pośrednimi i celami w zakresie neutralności klimatycznej do 2050 r., oraz, w stosownych przypadkach, przy uwzględnieniu ekspozycji przedsiębiorstwa na działalność związaną z węglem, ropą naftową i gazem ziemnym.”;
- 11) art. 27 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, wydaje wytyczne, aby pomóc organom nadzorczym w ustaleniu poziomu kar zgodnie z niniejszym artykułem. Państwa członkowskie nie określają w swoim prawie krajowym transponującym niniejszą dyrektywę maksymalnego limitu kar pieniężnych, który uniemożliwiłby organom nadzorczym nakładanie kar zgodnie z zasadami i czynnikami określonymi w ust. 1 i 2.”;
- 12) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:
- a) uchyla się ust. 1;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W przypadku gdy przedsiębiorstwo ponosi zgodnie z prawem krajowym odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną osobie fizycznej lub prawnej w wyniku nieprzestrzegania wymogów w zakresie należytej staranności określonych w niniejszej dyrektywie, państwa członkowskie zapewniają, aby osoby te miały prawo do pełnej rekompensaty. Pełna rekompensata nie może prowadzić do nadmiernej rekompensaty, ani w drodze odszkodowania karnego, ani odszkodowania wielokrotnego, ani innego rodzaju odszkodowania.”;
- c) w ust. 3 uchyla się lit. d);
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedsiębiorstwa, które uczestniczyły w inicjatywach branżowych lub wielostronnych lub korzystały z niezależnej weryfikacji zewnętrznej lub klauzul umownych, aby wesprzeć realizację obowiązków w zakresie należytej staranności, mogą mimo to zostać pociągnięte do odpowiedzialności zgodnie z prawem krajowym.”;

e) ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Odpowiedzialność cywilna przedsiębiorstwa za szkody, o których mowa w niniejszym artykule, pozostaje bez uszczerbku dla odpowiedzialności cywilnej jego jednostek zależnych lub bezpośrednich i pośrednich partnerów biznesowych w łańcuchu działalności przedsiębiorstwa.”;

f) uchyla się ust. 7;

13) w art. 36 uchyla się ustęp 1.

Artykuł 5

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [12 miesięcy po jej wejściu w życie] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 6

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 7

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.
Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH I CYFROWYCH REGULACJI

1.	KONTEKST WNIOSKU.....	1
•	Przyczyny i cele wniosku.....	1
•	Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki.....	8
•	Spójność z innymi politykami Unii	9
2.	PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ	10
•	Podstawa prawna.....	10
•	Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)	10
•	Proporcjonalność.....	11
•	Wybór instrumentu.....	11
3.	WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW	12
•	Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa	12
•	Konsultacje z zainteresowanymi stronami.....	12
•	Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej	14
•	Ocena skutków	14
•	Sprawność regulacyjna i uproszczenie.....	15
•	Prawa podstawowe.....	15
4.	WPŁYW NA BUDŻET	16
5.	ELEMENTY FAKULTATYWNE	16
•	Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania	16
•	Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw).....	16
•	Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku	16
1.	STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY	3
1.1.	Tytuł wniosku/inicjatywy	3
1.2.	Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa	3
1.3.	Cel(e).....	3
1.3.1.	Cel(e) ogólny(-e).....	3
1.3.2.	Cel(e) szczegółowy(-e)	3
1.3.3.	Oczekiwane wyniki i wpływ	4
1.3.4.	Wskaźniki dotyczące realizacji celów	4
1.4.	Wniosek/inicjatywa dotyczy:	5
1.5.	Uzasadnienie wniosku/inicjatywy.....	6
1.5.1.	Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy	6

1.5.2.	Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.	6
1.5.3.	Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań	7
1.5.4.	Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami	7
1.5.5.	Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków	7
3.	SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY	8
3.1.	Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ	8
4.	WYMIAR CYFROWY	8
4.1.	Wymogi cyfrowe	8
4.2.	Dane	9
4.3.	Rozwiązania cyfrowe	9
4.4.	<i>Ocena interoperacyjności</i>	9
4.5.	Środki wspierające cyfrowe wdrażanie	9

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do niektórych wymogów dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektórych wymogów w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Unia rynków kapitałowych, unia oszczędności i inwestycji, Europejski Zielony Ład, strategia UE na rzecz zrównoważonego finansowania, prawo spółek i ład korporacyjny.

1.3. Cel(e)

1.3.1. Cel(e) ogólny(-e)

Ogólnym celem niniejszego wniosku ustawodawczego jest uproszczenie i ograniczenie niektórych elementów dyrektyw 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760, aby zmniejszyć obciążenia związane ze sprawozdawczością i należytą starannością spoczywające na przedsiębiorstwach objętych zakresem stosownych wymogów.

Niniejszy wniosek ma na celu zwiększenie proporcjonalności ram prawnych i konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich, przy jednoczesnym utrzymaniu celów Europejskiego Zielonego Ładu, poprzez zmniejszenie obciążenia administracyjnego związanego z wymogami w zakresie sprawozdawczości i ograniczenie kosztów przestrzegania wymogów dotyczących należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju wynikających z wyżej wymienionych przepisów.

1.3.2. Cel(e) szczegółowy(-e)

Cele szczegółowe proponowanych zmian dyrektywy 2013/34/UE zawartych w niniejszym wniosku służą osiągnięciu następujących rezultatów:

- Zmniejszenie liczby przedsiębiorstw objętych zakresem wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do dużych przedsiębiorstw zatrudniających ponad 1 000 pracowników.
- Ograniczenie efektu „skapywania” obowiązków na MŚP i mniejsze duże przedsiębiorstwa przez wprowadzenie dobrowolnego standardu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla MŚP (VSME) jako limitu informacji z łańcucha wartości dla wszystkich przedsiębiorstw niepodlegających wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Zapewnienie proporcjonalnego standardu do dobrowolnego stosowania przez przedsiębiorstwa, które nie podlegają wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- Zniesienie uprawnienia Komisji do przyjmowania sektorowych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe proponowanych zmian dyrektywy 2006/43/WE zawartych w niniejszym wniosku służą osiągnięciu następujących rezultatów:

- Zniesienie obowiązku przyjęcia przez Komisję standardów atestacji w zakresie zrównoważonego rozwoju do października 2026 r. Do 2026 r. Komisja wyda ukierunkowane wytyczne dotyczące atestacji.

Cele szczegółowe proponowanych zmian dyrektywy (UE) 2022/2464 zawartych w niniejszym wniosku służą osiągnięciu następujących rezultatów:

- Odzwierciedlenie zmniejszenia liczby jednostek objętych zakresem sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 19a i 29a dyrektywy o rachunkowości w odpowiednim przepisie określającym daty rozpoczęcia stosowania przepisów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe proponowanych zmian dyrektywy (UE) 2024/1760 zawartych w niniejszym wniosku służą osiągnięciu następujących rezultatów:

- Uproszczenie wybranych wymogów w zakresie należytej staranności w celu uniknięcia zbędnej złożoności i zbędnych kosztów dla dużych przedsiębiorstw objętych zakresem stosowania.
- Dalsze ograniczenie efektu „skapywania” obowiązków na MŚP i małe spółki o średniej kapitalizacji w łańcuchach wartości dużych przedsiębiorstw objętych zakresem stosowania przepisów dzięki ograniczeniu możliwości zwracania się o udzielenie informacji.

1.3.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekiwane wyniki i wpływ proponowanych zmian polegają na uproszczeniu wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, a tym samym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw w tym zakresie, przy jednoczesnym utrzymaniu celów Europejskiego Zielonego Ładu i Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Oczekuje się również, że proponowane zmiany przyniosą znaczne oszczędności kosztów dla przedsiębiorstw objętych zakresem przepisów w ramach prowadzenia sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. W tym samym duchu oczekuje się, że zmiany w wymogach dotyczących należytej staranności w zakresie praw człowieka i ochrony środowiska przyczynią się do uproszczenia powiązanych procesów i procedur korporacyjnych w porównaniu z obowiązującą dyrektywą (która nie została jeszcze transponowana ani nie jest jeszcze stosowana).

1.3.4. Wskaźniki dotyczące realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

CSRD została zastosowana przez pierwszą grupę przedsiębiorstw, które publikują swoje pierwsze oświadczenia dotyczące zrównoważonego rozwoju głównie w pierwszej połowie 2025 r. W związku z tym nie było możliwe przeprowadzenie oceny *ex post* ani oceny adekwatności żadnego z aktów prawnych.

Aby monitorować postępy w osiąganiu celów szczegółowych wniosku, Komisja zbada możliwość zorganizowania wymian z zainteresowanymi stronami w różnych formatach, a także okresowych badań wśród użytkowników informacji na temat

zrównoważonego rozwoju oraz jednostek, które zgłaszają takie informacje, w zależności od dostępności zasobów finansowych. W art. 6 CSRD zobowiązano Komisję do przedstawienia sprawozdania z wykonania dyrektywy do kwietnia 2029 r.

W niniejszym wniosku Komisja zobowiązuje się również do zmiany pierwszego zestawu ESRS. Zgodnie z dyrektywą 2013/34/UE Komisja ma dokonywać przeglądu tych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju dla małych i średnich jednostek, co trzy lata w celu uwzględnienia istotnych zmian, w tym rozwoju standardów międzynarodowych.

Wdrożenie zmienionej CSDDD oraz jej skuteczność w osiąganiu jej celów, w szczególności w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym skutkom, również będzie podlegać regularnej ocenie zgodnie z art. 36 tej dyrektywy.

Do monitorowania postępów w realizacji wykorzystane zostaną pewne wskaźniki, takie jak skuteczność i terminowość proponowanych działań, efektywność procesów gromadzenia i przetwarzania danych zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz osiągnięcie celu, jakim jest ograniczenie obciążeń administracyjnych i unikanie niepotrzebnych lub powielających się wymogów sprawozdawczych.

Zgodnie z art. 36 CSDDD Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, do dnia 26 lipca 2030 r., sprawozdanie z wdrażania niniejszej dyrektywy i jej skuteczności w osiąganiu jej celów, w szczególności w zakresie zaradzania niekorzystnym skutkom. Sprawozdanie to będzie obejmować między innymi następujące kwestie: wpływ niniejszej dyrektywy na MŚP, zakres niniejszej dyrektywy w odniesieniu do objętych nią przedsiębiorstw, definicję terminu „łańcuch działalności”, załącznik, w tym to, czy jego zakres należy rozszerzyć na dodatkowe niekorzystne skutki, przepisy dotyczące przeciwdziałania zmianie klimatu, skuteczność mechanizmów egzekwowania, kar i przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej, poziom harmonizacji, w tym konwergencję i rozbieżności między przepisami prawa krajowego transponującymi niniejszą dyrektywę.

1.4. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

- ☐ nowego działania
- ☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³³
- ☐ przedłużenia bieżącego działania
- ☒ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

³³

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

W niniejszym wniosku Komisja proponuje dyrektywę zmieniającą szereg przepisów dyrektyw 2006/43/WE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760. Po osiągnięciu przez współprawodawców porozumienia w sprawie treści wniosku państwa członkowskie będą miały pewien czas na transpozycję do prawa krajowego zmian wprowadzonych niniejszą dyrektywą.

W odrębnym wniosku ustawodawczym Komisja proponuje odroczenie stosowania wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonych w dyrektywie 2013/34/UE na okres dwóch lat w odniesieniu do wszystkich dużych przedsiębiorstw i MŚP notowanych na rynku regulowanym – w tym emitentów spoza UE, którzy spełniają odpowiednie progi wielkości – obecnie objętych zakresem stosowania i zobowiązanych do przestrzegania przepisów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju począwszy od roku obrotowego 2025. W tym samym wniosku Komisja proponuje również odroczenie o jeden rok terminu transpozycji (do dnia 26 lipca 2027 r.) i pierwszej fali stosowania (26 lipca 2028 r.) przepisów dotyczących należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju określonych w dyrektywie (UE) 2024/1760.

Komisja proponuje również zmianę rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2023/2772 (europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, „ESRS”). Komisja przyjmie akt delegowany w sprawie zmiany ESRS w odpowiednim czasie, aby umożliwić stosowanie zmienionych standardów jednostkom z drugiej fali, które byłyby zobowiązane do rozpoczęcia prowadzenia sprawozdawczości na podstawie CSRD w 2028 r. w odniesieniu do roku obrotowego 2027.

Aby monitorować postępy w osiąganiu celów szczegółowych wniosku, Komisja zbada możliwość zorganizowania wymian z zainteresowanymi stronami w różnych formatach, a także okresowych badań wśród użytkowników informacji na temat zrównoważonego rozwoju oraz jednostek, które zgłaszają takie informacje, w zależności od dostępności zasobów finansowych. W art. 6 CSRD zobowiązano Komisję do przedstawienia sprawozdania z wykonania dyrektywy do kwietnia 2029 r. Wdrożenie zmienionej CSDDD oraz jej skuteczność w osiąganiu jej celów, w szczególności w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym skutkom, również będzie podlegać regularnej ocenie zgodnie z art. 36 tej dyrektywy. Niniejszy wniosek nie wymaga planu wdrożenia.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tej sekcji „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Dyrektywa o rachunkowości, zmieniona przez CSRD, reguluje już w UE ujawnianie informacji na temat zrównoważonego rozwoju. Wspólne przepisy dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i jej atestacji zapewniają równe warunki działania przedsiębiorstwom mającym siedzibę w poszczególnych państwach członkowskich. Znaczne różnice między państwami członkowskimi pod

względem wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i jej atestacji spowodowałyby dodatkowe koszty i zwiększyłyby złożoność dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną, co byłoby szkodliwe dla jednolitego rynku. Państwa członkowskie działające samodzielnie nie są w stanie zmienić obowiązujących przepisów UE w celu zmniejszenia obciążenia przedsiębiorstw.

Podobnie w CSDDD określono już zharmonizowane ramy regulacyjne dotyczące należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, a także uwzględniono niektóre przedsiębiorstwa z państw trzecich działające na rynku UE, zapewniając równe warunki działania w tym obszarze polityki.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Nie dotyczy

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Nie dotyczy

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym możliwości przegrupowania środków*

Nie dotyczy

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

Nie dotyczy

4. WYMIAR CYFROWY

4.1. Wymogi cyfrowe

Wymogi sprawozdawcze wprowadzone dyrektywą 2013/34/UE nakładają na przedsiębiorstwa obowiązek gromadzenia i zgłaszania danych dotyczących skutków, ryzyka i możliwości związanych z ich działalnością w odniesieniu do istotnych kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem. Działanie to obejmuje identyfikację, gromadzenie, przetwarzanie, weryfikację i publikację istotnych danych. Aby gromadzić odpowiednie dane, jednostki często korzystają z cyfrowych platform gromadzenia i udostępniania danych. Ponadto, aby przechowywać i przetwarzać dane do celów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, przedsiębiorstwa często korzystają również z cyfrowych narzędzi zarządzania danymi.

Użytkownicy informacji na temat zrównoważonego rozwoju coraz częściej oczekują, że informacje te będą dostępne w formatach cyfrowych i że będzie można je porównywać i odczytywać maszynowo w takich formatach. Państwa członkowskie muszą mieć możliwość wprowadzenia wymogu, aby jednostki podlegające wymogom dotyczącym sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określonym w dyrektywie 2013/34/UE nieodpłatnie udostępniały publicznie sprawozdania z działalności na swoich stronach internetowych. Transformacja cyfrowa stwarza możliwości bardziej efektywnego wykorzystania informacji i niesie ze sobą potencjał znacznych oszczędności kosztów zarówno dla użytkowników, jak i jednostek. Transformacja cyfrowa umożliwia też centralizację danych na szczeblu UE i państw członkowskich w otwartym i dostępnym formacie, który ułatwia odczyt i pozwala na porównanie danych. Wymogi te uzupełniają również utworzenie europejskiego pojedynczego punktu dostępu (ESAP) do publicznych informacji przedsiębiorstw.

Informacje na temat szczegółowych wymogów cyfrowych przedstawiono poniżej.

W dyrektywie 2013/34/UE zobowiązano jednostki podlegające sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju do sporządzania sprawozdań z działalności w elektronicznym formacie sprawozdawczym określonym w art. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/815 (rozporządzenie delegowane w sprawie ESEF). Zobowiązano w niej również te jednostki do znakowania informacji w ramach sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym informacji ujawnianych na mocy art. 8 rozporządzenia (UE) 2020/852, zgodnie z taksonomią cyfrową, która zostanie przyjęta przez Komisję w drodze zmiany rozporządzenia delegowanego w sprawie ESEF.

Taksonomia cyfrowa na potrzeby unijnych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju umożliwi znakowanie i odczyt maszynowy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Do czasu przyjęcia tej taksonomii cyfrowej jednostki nie są zobowiązane do znakowania swoich oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju. Biorąc pod uwagę to, że oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju będzie się nadawać do odczytu maszynowego dopiero po jego włączeniu do dokumentu XHTML i oznakowaniu za pomocą taksonomii cyfrowej, w oczekiwaniu na przyjęcie

taksonomii cyfrowej jednostki nie mają również obowiązku sporządzania sprawozdania z działalności w formacie XHTML.

Wśród zainteresowanych stron, których dotyczą te wymogi, znajdują się jednostki zobowiązane do przygotowania i opublikowania oświadczenia dotyczącego zrównoważonego rozwoju, które zostało oznakowane cyfrowo i dostarczone w formacie XHTML, a także dostawcy usług atestacyjnych, którzy muszą zweryfikować, czy oświadczenie dotyczące zrównoważonego rozwoju spełnia niezbędne wymogi.

Niniejszy wniosek nie zmienia obowiązujących przepisów dotyczących znakowania cyfrowego ani formatu cyfrowego wprowadzonych CSRD, co usprawni sprawozdawczość cyfrową i umożliwi stosowanie sztucznej inteligencji do wykorzystania informacji zgłaszanych przez jednostki.

Jeżeli chodzi o CSDDD, narzędzia i technologie cyfrowe, takie jak narzędzia i technologie wykorzystywane do monitorowania, nadzorowania lub śledzenia surowców, towarów i produktów w całych łańcuchach wartości (np. satelity, drony, radary lub rozwiązania oparte na platformach), mogłyby wspierać gromadzenie danych i zmniejszyć koszty gromadzenia danych na potrzeby zarządzania łańcuchem wartości, a także wspierać identyfikowanie i ocenę niekorzystnych skutków, zapobieganie im i ich łagodzenie oraz monitorowanie skuteczności środków należytej staranności.

4.2. Dane

Zob. sekcja powyżej.

4.3. Rozwiązania cyfrowe

Zob. sekcja powyżej.

4.4. Ocena interoperacyjności

Nie dotyczy

4.5. Środki wspierające cyfrowe wdrażanie

Aby ułatwić sprawne wdrożenie wymogów cyfrowych określonych w sekcji 4.1, Komisja jest zaangażowana w szereg inicjatyw.

Po pierwsze, konieczne będzie opracowanie taksonomii cyfrowej na potrzeby unijnych standardów sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, aby umożliwić oznaczanie zgłaszanych informacji zgodnie z tymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju. Komisja przyjmie w drodze aktu delegowanego taksonomię cyfrową na potrzeby znakowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju po otrzymaniu porady technicznej od ESMA.

Po drugie, w ramach zaplanowanych na 2025 r. działań w kontekście Instrumentu Wsparcia Technicznego Komisja zamierza uruchomić sztandarowy projekt wielokrajowy zatytułowany „Ulepszenie warunków prowadzenia przez przedsiębiorstwa sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju”. Celem tej inicjatywy jest zwiększenie zdolności państw członkowskich do wsparcia przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, we wdrażaniu wymogów sprawozdawczych na podstawie CSRD i unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju. Wsparcie w ramach tej inicjatywy będzie uwzględniać zmiany w wymogach sprawozdawczych, a także będzie istotne dla MŚP nienotowanych na rynku regulowanym, które nie podlegają obowiązkowej

sprawozdawczości, ale borykają się z rosnącym zapotrzebowaniem na informacje na temat zrównoważonego rozwoju ze strony swoich partnerów finansowych i partnerów w łańcuchu wartości.

Po trzecie, EFRAG uruchomiła forum MŚP skupiające odpowiednie zainteresowane strony ze społeczności MŚP w celu omówienia wdrażania wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz sposobów wykorzystania rozwiązań i narzędzi cyfrowych, aby ułatwić MŚP prowadzenie sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju.

W odniesieniu do CSDDD, aby pomóc przedsiębiorstwom w wypełnianiu obowiązków w zakresie należytej staranności w całym łańcuchu wartości, dyrektywa zachęca do korzystania z narzędzi i technologii cyfrowych oraz zobowiązuje Komisję do wydania wytycznych zawierających przydatne informacje i odniesienia do odpowiednich zasobów. Korzystając z narzędzi i technologii cyfrowych, przedsiębiorstwa powinny uwzględniać możliwe związane z nimi ryzyka i odpowiednio im przeciwdziałać, a także wprowadzić mechanizmy weryfikacji adekwatności pozyskanych informacji.